

**ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ
PROGRAM**

**ZÁKLADNÍ UMĚLECKÁ
ŠKOLA
HROTOVICE**

Obsah

1	IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE	2
2	CHARAKTERISTIKA ŠKOLY	3
2.1	POČET OBORŮ, VELIKOST.....	3
2.2	HISTORIE A SOUČASNOST.....	3
2.3	CHARAKTERISTIKA PEDAGOGICKÉHO SBORU	3
2.4	DLOUHODOBÉ PROJEKTY, REGIONÁLNÍ A MEZINÁRODNÍ SPOLUPRÁCE	3
2.5	VYBAVENÍ ŠKOLY A JEJÍ PODMÍNKY.....	4
3	ZAMĚŘENÍ ŠKOLY A JEJÍ VIZE	5
3.1	ZAMĚŘENÍ ŠKOLY	5
3.2	VIZE ŠKOLY	6
4	VÝCHOVNÉ A VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE	7
5	VZDĚLÁVACÍ OBSAH HUDEBNÍHO OBORU	8
5.1	STUDIJNÍ ZAMĚŘENÍ – HRA NA KLAVÍR.....	8
5.2	STUDIJNÍ ZAMĚŘENÍ – HRA NA AKORDEON.....	12
5.3	STUDIJNÍ ZAMĚŘENÍ – HRA NA ELEKTRONICKÉ KLÁVESOVÉ NÁSTROJE..	15
5.4	STUDIJNÍ ZAMĚŘENÍ – HRA NA HOUSLE.....	18
5.5	STUDIJNÍ ZAMĚŘENÍ – HRA NA KYTARU.....	21
5.6	STUDIJNÍ ZAMĚŘENÍ – HRA NA ELEKTRICKOU KYTARU.....	24
5.7	STUDIJNÍ ZAMĚŘENÍ – SÓLOVÝ ZPĚV.....	27
5.8	STUDIJNÍ ZAMĚŘENÍ – HRA NA ZOBCOVOU FLÉTNU.....	30
5.9	STUDIJNÍ ZAMĚŘENÍ – HRA NA HOBOJ.....	33
5.10	STUDIJNÍ ZAMĚŘENÍ – HRA NA KLARINET.....	36
5.11	STUDIJNÍ ZAMĚŘENÍ – HRA NA SAXOFON.....	39
5.12	STUDIJNÍ ZAMĚŘENÍ - HRA NA TRUBKU.....	42
5.13	STUDIJNÍ ZAMĚŘENÍ – HRA NA FAGOT.....	45
5.14	STUDIJNÍ ZAMĚŘENÍ – HRA NA PŘÍČNOU FLÉTNU.....	48
5.15	STUDIJNÍ ZAMĚŘENÍ – HRA NA DUDY.....	51
5.16	STUDIJNÍ ZAMĚŘENÍ – HRA NA VIOLONCELLO.....	54
5.17	STUDIJNÍ ZAMĚŘENÍ – HRA NA TROMBON.....	51
5.18	STUDIJNÍ ZAMĚŘENÍ – HRA NA LESNÍ ROH.....	60
5.19	STUDIJNÍ ZAMĚŘENÍ – HRA NA VARHANY.....	63
5.20	STUDIJNÍ ZAMĚŘENÍ – HRA NA BICÍ NÁSTROJE.....	66
5.30	VYUČOVACÍ PŘEDMĚT – HUDEBNÍ NAUKA.....	68
5.31	VYUČOVACÍ PŘEDMĚT-SOUBOROVÁ HRA.....	71
5.32	VYUČOVACÍ PŘEDMĚT-VÍCEHLASÝ ZPĚV.....	73
5.33	VYUČOVACÍ PŘEDMĚT – ZVONKOVÝ SOUBOR.....	45
5.34	VYUČOVACÍ PŘEDMĚT– HUDEBNÍ SEMINÁŘ.....	77
6	VZDĚLÁVACÍ OBSAH VÝTVARNÉHO OBORU	79
7	VZDĚLÁVACÍ OBSAH TANEČNÍHO OBORU	84
8	VZDĚLÁVACÍ OBSAH LITERÁRNĚ – DRAMATICKÉHO OBORU	90
9	ZABEZPEČENÍ VÝUKY ŽÁKŮ SE SPECIÁLNÍMI VZDĚLÁVACÍMI POTŘEBAMI	92
10	VZDĚLÁVÁNÍ ŽÁKŮ MIMOŘÁDNĚ NADANÝCH	93
11	HODNOCENÍ ŽÁKŮ A VLASTNÍ HODNOCENÍ ŠKOLY	94

1 IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE

Název ŠVP: Školní vzdělávací program pro základní umělecké vzdělávání

Předkladatel: Základní umělecká škola Hrotovice

Adresa: F. B. Zvěřiny 212, 675 55 Hrotovice

IČO: 70263965

Ředitel školy: PhDr. František Malý

Telefon: 568 860 274

E-mail: zus@hrotovice.cz

www.zushrotovice.cz

Zřizovatel: Město Hrotovice

náměstí 8. května 1, 675 55 Hrotovice

Telefon: 568 838 530

E-mail: mesto@hrotovice.cz

Platnost dokumentu od: 4. 9. 2017

PhDr. František Malý

2 CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

2.1 POČET OBORŮ, VELIKOST

Na škole se v současnosti vyučuje hudební, výtvarný a taneční obor. Škola každoročně zcela naplňuje svou kapacitu (240 žáků).

2.2 HISTORIE A SOUČASNOST

Naše škola má velmi krátkou historii. Od roku 1959 se datují hudební kursy pod Osvětovou besedou Hrotovice (dechové nástroje, akordeon, později klavír a housle). Teprve v roce 1972 vzniká v Hrotovicích řádná pobočka třebečské Lidové školy umění. Postupně se rozrůstá o obor výtvarný a literárně-dramatický.

Samostatná Lidová škola umění v Hrotovicích začíná svou činnost rokem 1982. Sídlí na ulici Lidická a od roku 1988 se vyučuje také v bývalé mateřské škole na ulici F. B. Zvěřiny. Počet žáků a vyučujících se postupně zvyšuje. Právní subjektivitu má Základní umělecká škola Hrotovice od 1. 1. 2000. Od roku 2008 se vyučuje na škole i obor taneční. V roce 2009 získává budova na ulici F. B. Zvěřiny přístavbu dotovanou z evropských fondů s novým koncertním sálem v podkroví s kapacitou 180 posluchačů, učebnou pro výuku klasického baletu, bezbariérovým přístupem (výtah a schodiště), šatnami a sociálním zázemím.

2.3 CHARAKTERISTIKA PEDAGOGICKÉHO SBORU

Škola má 15 pedagogů, z toho je asi čtvrtina mužů. Hodně z nich je dojíždějících a je zaměstnáno na malý úvazek. Učitelé jsou vesměs umělecky aktivní ve svém regionu. Postupně se podařilo vyřešit problémy s kvalifikovaností.

2.4 DLOUHODOBÉ PROJEKTY, REGIONÁLNÍ A MEZINÁRODNÍ SPOLUPRÁCE

Pravidelná regionální spolupráce s okolními ZUŠ v kraji Vysočina a v Jihomoravském kraji (výměnné koncerty, spolupráce pedagogů). Pravidelné kurzy se zvonkovým souborem z Kateřinic (okr. Vsetín), akce s národopisným souborem Bítešan z Velké Bíteše, s dětským pěveckým sborem ZŠ Jevišovice, s Institutem pro křesťanskou kulturu (Nové Syrovice).

Adventní koncerty žáků i pozvaných souborů (každou adventní neděli, ve spolupráci s městem a farností)

Účast školy na regionálních akcích (Hrotovicko tančí, akce městského úřadu Hrotovice, výstavy apod.)

Spolupráce s římskokatolickými farnostmi (koncerty v okolních kostelích).

Mezinárodní spolupráce:

Poznaň-Muzeum Narodowe (dudáci), Rakousko-Schrick (česko-rakousko-slovenský příhraniční festival Beziks-Weisenblasen), polský soubor Kapela goralska serpacka z Istebne, folklórní soubor Chorvátovci (Zabiedovo, SR).

2.5 VYBAVENÍ ŠKOLY A JEJÍ PODMÍNKY

Je velmi dobré, že škola v současnosti sídlí již jen v jediné budově, na ulici F. B. Zvěřiny 212. Díky aktivnímu přístupu zřizovatele zde byly vytvořeny velmi dobré podmínky pro vyučování všech oborů a pro koncertní činnost. Po vybudování přístavby v roce 2009, která byla dotovaná z evropských fondů, škola nově disponuje moderním koncertním sálem pro 180 posluchačů, tanečním sálem s vybavením pro výuku klasického baletu, další novou učebnou hudebního oboru, bezbariérovým přístupem (výtah, nové schodiště), šatnami a sociálním zázemím. V roce 2015 byl zateplen celý plášť školní budovy a zrekonstruováno plynové vytápění.

Celkem se hudební obor vyučuje v 10 místnostech, výtvarný obor v 1 velké učebně a taneční obor v novém tanečním sále.

V původním malém koncertním sále jsou instalovány autentické mechanické chrámové varhany s 6 rejstříky a cca 400 píšťalami, které slouží pro výuku tohoto klasického nástroje i pro koncertní činnost. K dispozici je pro výuku historické slohové hudby i spinet a kladívkový klavír (Hammerklavier). Dalším výjimečným hudebním nástrojem, který se u nás vyučuje, jsou dudy. Škola vlastní také kompletní set saxofonů (soprán, alt, tenor a baryton), renesančních dechových nástrojů (konsort cornamus a gemshornů, šalmaje) a další nástroje, které také žákům může půjčovat (hlavně housle, akordeony a dechové nástroje).

Dudácká muzika má speciálně ušité podhorácké kroje. Na výuku jsou k dispozici troje dudy (české dudy in Es, moravské gajdy in G a středověké dudy in D).

Od září 2015 vyučujeme jako jediná ZUŠ v republice hru na zvonky (chimesy). Jde o sestavu 60 ručních zvonků (5 oktáv), která slouží především pro souborovou hru žáků hry na klavír, kteří by se těžko jinak sdružovali do souboru.

Počítačové vybavení je dostačující, není v učebnách pro výuku nástrojů, pouze v ředitelně a sborovně. Dosažitelné je linkové připojení na internet též v učebně č. 2, v učebně výtvarného oboru a v novém koncertním sále, kde je též k dispozici dataprojektor s pevným nebo mobilním plátnem.

3 ZAMĚŘENÍ ŠKOLY A JEJÍ VIZE

3.1 ZAMĚŘENÍ ŠKOLY

Zaměření školy vychází jednak z podmínek, které jsou dány charakterem mikroregionu, v němž škola působí, jednak z možností, jak potenciálu nadaných dětí využít. Většina žáků dojíždí z širokého okolí a také většina učitelů (asi 2/3) nežije v místě sídla školy. Přes tyto překážky, které jsou velmi limitující, se škole daří klást důraz na kolektivní a souborovou práci.

Na škole se vyučuje hudební, výtvarný a taneční obor, na literárně-dramatický obor se nám zatím nepodařilo po odchodu zkušené učitelky získat kvalitního nástupce.

Škola se profiluje v závislosti na osobnostech učitelů a jejich zaměření. Úspěšně se daří souborová práce tanečního oboru, ve škole i na veřejnosti dobře fungují dechové soubory a také dudácký soubor a soubor ručních zvonků.

Žánrově se tedy škola zaměřuje na

- hudební folklór (zejména horácký a podhorácký) s důrazem na výuku hry na dudy
- souborovou výuku hry na zvonky (jediná ZUŠ v ČR)
- výuku klasického baletu a souborovou práci v tanečním oboru

Současná nabídka výuky hry na hudební nástroje zahrnuje:

- hru na klavír, akordeon, klasické píšťalové varhany a EKN
- hru na housle, violoncello, kytaru, elektrickou kytaru a bicí
- hru na zobcové flétny, hoboje, klarinet, příčnou flétnu, dudy, saxofony, trubku, lesní roh a pozoun.

Škola se snaží oživovat tradiční a osvědčené kulturní hodnoty, nepodbízet se masmédií šířenému zploštělému vkusu u dětí, nýbrž nabídnout jim obzory, o kterých dosud nevěděly a které ovšem potom přijímají s mnohem větší vděčností a užitkem.

3.2 VIZE ŠKOLY

Škola by měla

- » být kulturním centrem mikroregionu
- » více využívat a rozvíjet potenciál, který je v dětech
- » spolupracovat s okolními uměleckými školami
- » rozšiřovat nabídku hudebního oboru o výuku dalších nástrojů a předmětů
- » mít více učitelů s plnou kvalifikací a aprobačí
- » obohacovat děti a nepodbízet se pouze jejich momentálnímu vkusu
- » pěstovat v dětech úctu k tradičním duchovním, morálním a kulturním hodnotám
- » více propagovat svou činnost

4 VÝCHOVNÉ A VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE

Strategie pro kompetenci k umělecké komunikaci

- vedeme žáka k poznání různých uměleckých žánrů a stylů tím, že s ním provozujeme dobře zvolené skladby, choreografie, výtvarné postupy, diskutujeme o nich, doporučujeme mu zajímavé koncerty, představení a výstavy
- dvakrát ročně pořádáme třídní besídky, kde se představují všichni žáci před svými rodiči podle oborů buď koncertním programem, tanečním vystoupením, nebo výstavou
- pořádáním veřejných koncertů, tanečních vystoupení a výstav publikujeme výsledky práce žáků

Strategie pro kompetenci osobnostně sociální

- pořádáme společné akce s okolními základními uměleckými školami
- zakládáme a rozvíjíme na škole činnost souborů a věnujeme se kolektivní tvorbě
- vedeme žáky k častému vystupování na veřejnosti, k prezentaci výtvarných prací

Strategie pro kompetenci kulturní

- nepodbízíme se vkusu dětí, ale snažíme se jim předávat hodnoty, kterým sami věříme
- pěstujeme na škole tradiční regionální kulturu
- věnujeme se osvědčeným hodnotám historické slohové hudby, tance a výtvarného umění

5 VZDĚLÁVACÍ OBSAH HUDEBNÍHO OBORU

Osnovy předmětů Hudební nauka a Společná interpretace jsou univerzální pro všechna studijní zaměření hudebního oboru

5.1 STUDIJNÍ ZAMĚŘENÍ – HRA NA KLAVÍR

UČEBNÍ PLÁN

	<i>I. stupeň</i>								<i>II. stupeň</i>			
	<i>PS</i>	<i>1. r.</i>	<i>2. r.</i>	<i>3. r.</i>	<i>4. r.</i>	<i>5. r.</i>	<i>6. r.</i>	<i>7. r.</i>	<i>1. r.</i>	<i>2. r.</i>	<i>3. r.</i>	<i>4. r.</i>
<i>Hra na klavír</i>	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
<i>Společná interpretace*</i>					1	1	1	1	1	1	1	1
<i>Hudební nauka</i>	1	1	1	1	1	1						

Poznámky:

Součástí vzdělávacího obsahu hry na klavír jsou také tyto činnosti: elementární improvizace, hra z listu, hra na klasické varhany a historické klávesové nástroje (spinet, hammerklavier).

* Pojem Společná interpretace zahrnuje v sobě čtyři povinné kolektivní předměty, z nichž si žák zvolí jeden (viz kapitoly 5.21 Souborová hra, 5.22 Vícehlasý zpěv, 5.23 Zvonkový soubor, 5.24 Hudební seminář). Žák může na základě svým předpokladů začít navštěvovat tento předmět i dříve, než je to pro něj z hlediska osnov povinné. Výuka může probíhat i ve vícehodinových blocích.

UČEBNÍ OSNOVY VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU **HRA NA KLAVÍR**

I. STUPEŇ

Přípravné studium

Žák

- pojmenuje bílé klávesy v rozsahu celé klaviatury a orientuje se na ní
- sedí správně u nástroje, je uvolněný
- čte i reprodukuje notový zápis v houslovém i basovém klíči v rozsahu potřebném pro hru
- popíše notovou osnovu, definuje notu celou, půlovou, čtvrt'ovou, osminovou a příslušné pomlky
- doprovází lidovou píseň dudáckou kvintou
- hraje unisono oběma rukama dohromady v pětiprstové poloze vyrovnaně, v tempu odpovídajícím jeho motorickým schopnostem
- zahraje s učitelem tří nebo čtyřruční skladbičku

1. ročník Žák

- zná klaviaturu, orientuje se na ní
- sedí správně u nástroje, je uvolněný
- čte i reprodukuje notový zápis v houslovém i basovém klíči v rozsahu potřebném pro hru
- zná notovou osnovu, notu celou, půlovou, čtvrt'ovou, osminovou a příslušné pomlky
- hraje základními úhozy: portamento, legato, staccato
- zahraje lidovou píseň s elementárním doprovodem levé ruky
- hraje oběma rukama současně rytmicky vyrovnaně, v tempu odpovídajícím jeho technickým schopnostem
- zvládá tříruční nebo čtyřruční hru s učitelem
- zná základní dynamiku - crescendo, decrescendo
- hraje přípravná cvičení ke hře stupnic
- hraje stupnice do 4 křížků zvlášť i dohromady v protipohybu přes 1 oktávu +T5
- zahraje elementární skladbu na veřejnosti
- při veřejných vystoupeních se vhodně chová a obléká

2. ročník Žák

- hraje durové stupnice do 4 křížků dohromady v protipohybu s malým akordem a jeho obraty zvlášť: tenuto, staccato a rozložené
- hraje prstová cvičení určená k procvičování technických problémů
- při hře používá pedál
- využívá možnosti vybrat si přednesovou skladbu
- doprovodí lidovou píseň pomocí vepsaných základních harmonických funkcí
- zahraje elementární skladbu na veřejnosti z paměti
- při reprezentaci školy se vhodně chová a obléká

3. ročník Žák

- hraje durové stupnice do 5 křížků a 3 bé v protipohybu i v rovném pohybu s příslušnými akordy s obraty dohromady, mollové stupnice do 2 křížků rovným pohybem s příslušnými akordy a jejich obraty zvlášť i dohromady (protipohybem či rovným pohybem dle jeho individuálních schopností)
- hraje technická cvičení v rytmických i úhozových variantách
- zahraje jednoduchou skladbu v elementárním rytmu z listu v pětiprstové poloze v tónině bez předznamenání
- vhodně doprovodí lidovou píseň pomocí základních harmonických funkcí
- používá pedál podle vlastní sluchové sebereflexe
- zahraje z paměti skladbu na veřejnosti s výrazem odpovídajícím získaným dovednostem
- je odpovědný za své dílo při veřejném vystoupení
- při reprezentaci školy se vhodně chová a obléká

4. ročník Žák

- hraje přípravná cvičení k chromatické stupnici a velkému rozkladu
- hraje vybrané durové i mollové stupnice rovným pohybem dohromady s příslušnými akordy s obraty dohromady, má-li k tomu předpoklady, hraje i velký rozklad zvlášť
- hraje etudy i přednesové skladby s odpovídajícím výrazem
- je schopen posouzení svého výkonu
- je schopen souhry s jiným hráčem

- hraje prstová cvičení určená k procvičování již složitějších technických problémů
- při doprovodu písní využívá minimálně základních harmonických funkcí
- při reprezentaci školy se vhodně chová a obléká

5. ročník Žák

- hraje chromatickou stupnici zvlášť ve vyrovnaném tempu
- hraje vybrané durové i mollové stupnice dohromady v rovném pohybu v rychlejším vyrovnaném tempu, odpovídajícím jeho motorickým a technickým schopnostem
- hraje k příslušným stupnicím velký rozložený akord zvlášť
- potřebnou techniku hry zdokonaluje soustředěnou hrou prstových technických cvičení v rytmických a úhozových variantách
- doprovodí lidovou píseň s použitím harmonických funkcí i podle akordových značek, samostatně zvolí vhodný způsob doprovodu
- zahraje jednoduchou polyfonní i klasickou skladbu a dovede ji prezentovat na veřejnosti
- je schopen sebehodnocení a posouzení vlastního výkonu
- dokáže zahrát z listu jednoduchou skladbu přiměřenou jeho technickým schopnostem
- hraje základní melodické ozdoby
- při reprezentaci školy se vhodně chová a obléká

6. ročník Žák

- hraje chromatickou stupnici, durové i mollové stupnice a velký rozložený akord zvlášť i dohromady v tempu a způsobu hry (rovný, kombinovaný) odpovídajícím jeho individuálním technickým a motorickým schopnostem
- pracuje s dynamikou ve skladbě, dle svých schopností vystihne obsah, charakter a náladu skladby
- samostatně pedalizuje skladbu podle harmonických změn se sluchovou kontrolou
- umí si vybrat skladbu podle svých technických a výrazových schopností
- je schopen sebehodnocení i hodnocení daného interpretačního výkonu
- hraje skladby z období baroka a klasicismu
- při reprezentaci školy se vhodně chová a obléká
- hraje z listu skladby odpovídající získaným technickým schopnostem a dovednostem
- je schopen nacvičit obtížnější skladbu z paměti pro veřejné vystoupení

7. ročník Žák

- využívá všech zvukových možností nástroje
- zahraje z paměti skladbu přiměřenou jeho technickým a výrazovým schopnostem
- zná a hraje všechny durové a mollové stupnice kombinovaným způsobem s akordy a jejich obraty v tempu odpovídajícím jeho individuálním technickým a motorickým schopnostem
- doprovodí melodii podle kytarových značek nebo harmonických funkcí z předlohy nebo podle sluchu
- používá své znalosti, dovednosti, pedalizaci a možnosti nástroje k vyjádření obsahu skladby
- spolupodílí se na výběru skladeb
- je schopen sebehodnocení na podkladě získaných znalostí a dovedností
- při reprezentaci školy se vhodně chová a obléká

II. STUPENĚ

Poznámky:

Dle individuálních schopností nebo přání se žák může věnovat nebo více zaměřit na určitý hudební styl či žánr nebo na hru na klasické varhany, případně na historické klávesové nástroje (spinet, hammerklavier)

1. ročník

Žák

- pracuje dále se všemi durovými a mollovými stupnicemi (hra kombinovaně v rychlejších tempech a s využitím různých rytmických modelů), k vybraným stupnicím hraje velký rozklad
- je schopen samostudia již probrané látky, dokáže samostatně nastudovat přiměřeně obtížnou skladbu

2. ročník

Žák

- zvládá hru náročnějších etud s důrazem na hudební a technickou úroveň a obsah etudy
- hraje vhodně doprovody k písním podle sluchu i akordových značek

3. ročník

Žák

- samostatně tvoří prstoklad
- rozezná a interpretuje barokní, polyfonní, klasickou, romantickou a soudobou nebo populární skladbu
- hraje doprovody k písním podle žánru, podle sluchu i akordových značek
- hraje na veřejných vystoupeních s jistotou a s individuálním přístupem k dané skladbě

4. ročník

Žák

- interpretuje náročnější skladby různých slohových období, se skladbou samostatně pracuje po stránce technické i výrazové, dokáže samostatně používat pedál
- hraje na veřejných vystoupeních s jistotou a s individuálním přístupem k dané skladbě

5.2 STUDIJNÍ ZAMĚŘENÍ – HRA NA AKORDEON

UČEBNÍ PLÁN

	<i>I. stupeň</i>								<i>II. stupeň</i>			
	<i>PS</i>	<i>1. r.</i>	<i>2. r.</i>	<i>3. r.</i>	<i>4. r.</i>	<i>5. r.</i>	<i>6. r.</i>	<i>7. r.</i>	<i>1. r.</i>	<i>2. r.</i>	<i>3. r.</i>	<i>4. r.</i>
<i>Hra na akordeon</i>	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
<i>Společná interpretace*</i>					1	1	1	1	1	1	1	1
<i>Hudební nauka</i>	1	1	1	1	1	1						

* Pojem Společná interpretace zahrnuje v sobě čtyři povinné kolektivní předměty, z nichž si žák zvolí jeden (viz kapitoly 5.21 Souborová hra, 5.22 Vícehlasý zpěv, 5.23 Zvonkový soubor, 5.24 Hudební seminář). Žák může na základě svým předpokladů začít navštěvovat tento předmět i dříve, než je to pro něj z hlediska osnov povinné. Výuka může probíhat i ve vícehodinových blocích.

UČEBNÍ OSNOVY VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU **HRA NA AKORDEON**

I. STUPEŇ

Přípravné studium

Žák

- ukáže a pojmenuje hlavní části nástroje
- správně sedí, ví, jak upevnit nástroj, má správně postavené ruce na obou manuálech
- hraje písně v pětiprstové poloze (podle sluchu nebo podle not)
- najde a zahraje basy v základní řadě (c, g, d, f) a příslušný durový akord
- zná značky pro měchovou artikulaci
- orientuje se v základních délkách not a pomlk, čte noty v obou klíčích v potřebném rozsahu pro hru
- v rámci svých motorických schopností zvládá souhru

1. ročník

Žák

- ukáže a pojmenuje hlavní části nástroje
- správně sedí, ví, jak upevnit nástroj, má správně postavené ruce na obou manuálech
- hraje v 5-ti prstové poloze od různých tónů
- orientuje se v základní a pomocné řadě - zahraje stupnici C dur
- rozezná značky pro měchovou artikulaci a řídí se jimi
- orientuje se v základních délkách not a pomlk, čte noty v obou klíčích v potřebném rozsahu pro hru
- zahraje jednoduchou melodii nebo píseň s doprovodem (T, S, D s durovým akordem)
- zahraje stupnici C dur přes jednu oktávu zvlášť
- ví, jak se chovat při veřejných vystoupeních a je vhodně oblečen

2. ročník

Žák

- rozšiřuje 5-ti prstovou polohu pravé ruky

- rozšiřuje polohu levé ruky v základní a pomocné řadě
- zvládá durový akordický doprovod staccato od používaných basů v základní řadě
- zahraje stupnici C, G dur v rozsahu jedné oktávy dohromady + akord (harmonický, melodický) zvlášť
- zvládá souhru obou rukou
- vede měch podle značek v základní dynamice f - p
- zahraje píseň v určeném tempu (pomalu, rychle)
- zahraje elementární skladbu (písničku) z paměti

3. ročník Žák

- používá základní prstovou artikulaci obou rukou – legato, staccato, tenuto – současně i odlišně (rozvíjí tak nezávislost rukou)
- orientuje se po celé klaviatuře, používá jednoduché dvojhmaty
- v basové části nástroje používá základní, pomocnou, durovou a septimovou řadu od používaných basů
- při hře doprovodů používá terciový a kvintový bas
- hraje durové stupnice (do 3# a 2b) dohromady, kvintakord s obraty melodicky i harmonicky dohromady
- zahraje stupnici a moll zvlášť (+ akord)
- ovládá základy měchové techniky – plynulé obraty podle značek bez nárazů a přerušení – a využívá je při tvorbě dynamiky (p, mf, f, crescendo, decrescendo)
- interpretuje naučenou skladbu nebo píseň z paměti

4. ročník Žák

- rozvíjí vícehlasou hru různých intervalů, v pravé ruce používá plynulé podklady, překlady, skoky
- orientuje se ve všech basových řadách od používaných základních basů
- zahraje durové stupnice do 5 # a 3 b rovným pohybem přes jednu oktávu s příslušným akordem dohromady
- hraje mollové stupnice rovným pohybem s kvintakordem a jeho obraty dohromady
- používá prstovo-měchovou artikulaci – správně nasadí a ukončí tón, vnímá frázi
- u přednesových skladeb různých stylových období dokáže uplatnit agogiku a dynamické možnosti obohacuje o vhodné použití rejstříků
- vytvoří doprovod k písni za použití hlavních (popř. i vedlejších) harmonických funkcí
- upevňuje hudební paměť formou opakování a pravidelného nácviku

5. ročník Žák

- hraje durové i mollové stupnice rovným pohybem přes 2 oktávy s příslušným velkým rozkladem akordů
- při vícehlasém způsobu hry používá dvojhmaty v různých intervalech s větším rozpětím prstů
- v levé ruce využívá kvartového a kvintového kruhu, k lepší orientaci při skocích využívá orientačních basů
- pomocí měchu a vhodným použitím registrace zvládá široké spektrum dynamiky
- hraje doprovod k písni podle akordických značek ve stylu polky, pochodu, valčíku
- pod vedením učitele si vybírá charakterově rozmanité skladby a samostatně pracuje na jejich nácviku

6. ročník Žák

- hraje vybrané durové i mollové stupnice v protipohybu v rozsahu 2 oktáv s příslušnými akordy dohromady
- zahraje chromatickou stupnici pravou rukou
- orientuje se v melodických ozdobách a zahraje je
- v levé ruce používá všechny druhy akordů, umí je enharmonicky zaměnit
- má osvojen princip akcentu, měchovou artikulaci zvládá legato, staccato, střídavý měch
- měchovou a registrační techniku podřizuje stylu skladby a interpretaci
- hraje složitější rytmické útvary – synkopu, triolu, tečkovaný rytmus
- umí transponovat jednohlasou píseň s doprovodem

7. ročník Žák

- používá celý rozsah nástroje v melodické i basové části nástroje, orientuje se s jistotou pomocí hmatu bez zrakové kontroly
- zahraje všechny durové i mollové stupnice v rovném i protipohybu v rozsahu 2 oktáv s příslušnými akordy v pravidelném metru
- umí pracovat s měchem, s jeho pomocí dokáže utvořit a ukončit tón (měkce, ostře, rovně) a používá jej k tvoření dynamiky
- ovládá techniku rychlé měchové výměny v krátkých úsecích
- využívá barevných možností nástroje, tichou výměnu registrů začleňuje do prstokladů
- skladby stylově interpretuje, dbá na přesnou reprodukci po stránce výrazové i technické, podílí se na konečném výběru skladeb
- při hře z paměti se opírá o části a fráze skladby, hraje s jistotou
- umí zahrát z listu skladby na úrovni nižších ročníků

II. STUPEŇ

1. - 2. ročník Žák

- uvědoměle používá získané znalosti a dovednosti z předchozího cyklu
- pracuje dále se všemi durovými a mollovými stupnicemi (hra kombinovaně, v terciích a sextách) v rychlejších tempech a s využitím různých rytmických modelů), k vybraným stupnicím hraje velké akordy s obraty
- technickou úroveň si udržuje vytvořením technických cvičení z obtížných úseků přednesové literatury
- plynule zahraje rytmické přechody ve skladbách, cítí metrické změny
- samostatně si vytváří prstoklady, určí si měchové obraty s ohledem na frázi, s citem používá rejstříkování
- doprovází písně pomocí harmonických funkcí, melodii obohacuje vícehlasem

3. - 4. ročník Žák

- stylově interpretuje skladby různých žánrů a období, dbá na jejich charakteristické rysy, umí se vyjádřit k dané interpretaci
- disponuje dobrou úrovní pohyblivosti prstů, jeho hra je uvolněná, zná své možnosti
- hraje s tónovou kulturou, zvládá měchovou i nástrojovou techniku
- má osvojeny dovednosti potřebné k přípravě vystoupení – volba vhodného repertoáru, rozvržení času pro nácvik, psychickou přípravu pro hru z paměti
- je schopen samostatného nastudování přednesu - vystavění skladby po stránce přednesové, výrazové i dynamické, dokáže vystihnout náladu skladby její tempo, charakter
- je schopen samostatného tvůrčího uplatnění

5.3 STUDIJNÍ ZAMĚŘENÍ – HRA NA ELEKTRONICKÉ KLÁVESOVÉ NÁSTROJE

UČEBNÍ PLÁN

	<i>I. stupeň</i>							<i>II. stupeň</i>			
	<i>1. r.</i>	<i>2. r.</i>	<i>3. r.</i>	<i>4. r.</i>	<i>5. r.</i>	<i>6. r.</i>	<i>7. r.</i>	<i>1. r.</i>	<i>2. r.</i>	<i>3. r.</i>	<i>4. r.</i>
<i>Hra na EKN</i>	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
<i>Společná interpretace*</i>				1	1	1	1	1	1	1	1
<i>Hudební nauka</i>	1	1	1	1	1						

* Pojem Společná interpretace zahrnuje v sobě čtyři povinné kolektivní předměty, z nichž si žák zvolí jeden (viz kapitoly 5.21 Souborová hra, 5.22 Vícehlasý zpěv, 5.23 Zvonkový soubor, 5.24 Hudební seminář). Žák může na základě svým předpokladů začít navštěvovat tento předmět i dříve, než je to pro něj z hlediska osnov povinné. Výuka může probíhat i ve vícehodinových blocích.

Poznámka: V jedné vyučovací hodině hry na EKN mohou být vyučováni zároveň až 4 žáci

UČEBNÍ OSNOVY VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU **HRA NA EKN**

I. STUPEŇ

1. ročník Žák

- má osvojeny základní návyky při hře (správný postoj u nástroje, postavení rukou apod.)
- orientuje se na klávesnici
- je schopen zahrát jednoduchou píseň v pětiprstové poloze
- zvládá podle svých možností základní klavírní úhozy (portamento, legato, staccato), dokáže zahrát dvojhmaty
- umí hrát oběma rukama dohromady
- orientuje se v houslovém klíči v přiměřeném rozsahu
- s pomocí učitele využívá při hře základní technické možnosti nástroje (např. metronom, jednoduchý rytmický doprovod)

2. ročník Žák

- zvládá hru dvojhmatů a akordů
- umí hrát podklady a překlady
- podle potřeby využívá při hře celý rozsah klaviatury
- umí reprodukovat jednoduchý rytmický zápis, orientuje se v taktu 2/4, 3/4, 4/4
- při hře využívá základní funkce automatického doprovodu
- dokáže doprovodit píseň pomocí základních harmonických funkcí (T, S, D)

3. ročník **Žák**

- využívá při hře dosud získané základní návyky a dovednosti (sezení u nástroje, postavení rukou, orientace na nástroji) a základní technické prvky (základní úhozy)
- podle individuálních schopností pracuje při nácviku vybraných skladeb s elementárními výrazovými prvky (tempo, nálada skladby)
- dokáže samostatně pracovat se základními funkcemi nástroje, umí je použít k doprovodu písně či jednoduché melodie
- podle udaného taktu dokáže zvolit vhodný typ rytmického doprovodu (valčík, pochod apod.)
- dokáže doprovodit jednoduchou píseň také pomocí kadence

4. ročník **Žák**

- umí zahrát složitější rytmické útvary
- zvládá hru jednodušších písní z oblasti populární hudby
- při hře využívá různé zvukové možnosti nástroje
- zvládá složitější hru v automatickém režimu (intro, ending, fill in)
- je schopen souhry s jiným nástrojem

5. ročník **Žák**

- zvládá hru technicky náročnějších skladeb
- umí zahrát jednoduchou polyfonní skladbu
- má povědomí o základních žánrech populární hudby, s pomocí učitele využívá své znalosti při tvorbě doprovodu k písním
- v doprovodu písní používá kromě T, S, D i vedlejší kvintakordy

6. ročník **Žák**

- zná kytarové a harmonické značky, dokáže podle nich samostatně vytvořit jednoduchý doprovod
- při hře doprovodů v automatickém režimu dokáže hrát i složitější akordy podle kytarových značek (např. Zmenšené)
- dokáže transponovat vybranou píseň či melodii do jiné tóniny
- dokáže zahrát z listu přiměřeně obtížnou skladbu
- vnímá charakter hrané skladby, má osvojeny návyky potřebné pro veřejné vystoupení (oblečení, chování, interpretační dovednosti)

7. ročník **Žák**

- při hře využívá a propojuje všechny doposud získané dovednosti a návyky technické i výrazové
- orientuje se v základních hudebních formách, zvládá jednoduchou cyklickou formu a základy polyfonní hry
- při hře vybraných přednesových skladeb pracuje samostatně s výrazovými prvky
- je schopen samostatně nastudovat přiměřeně obtížnou skladbu, při samostudiu (i při hře) uplatňuje sluchovou sebekontrolu
- dokáže samostatně pracovat s funkcemi automatického doprovodu (výběr vhodných rejstříků a rytmických doprovodů), umí samostatně tvořit doprovody k písním a vybraným melodiím

II. STUPEŇ

1. – 2. ročník

Žák

- zvládá základní technické a výrazové prvky klavírní hry, podle svého zájmu a zaměření je dále rozvíjí
- hraje náročnější skladby
- ovládá hru základních melodických ozdob
- dokáže samostatně tvořit prstoklad skladeb

3. – 4. ročník

Žák

- zná technické možnosti svého nástroje, je obeznámen s pokročilejšími funkcemi a dokáže je při hře využít
- je schopen aktivního poslechu skladeb populární hudby, dokáže přiměřenou formou vyjádřit svůj názor na znějící hudbu
- projevuje samostatnost při výběru skladeb k interpretaci
- dokáže zahrát jednoduchou skladbu z listu

5.4 STUDIJNÍ ZAMĚŘENÍ – HRA NA HOUSLE

UČEBNÍ PLÁN

	<i>I. stupeň</i>								<i>II. stupeň</i>			
	<i>PS</i>	<i>1. r.</i>	<i>2. r.</i>	<i>3. r.</i>	<i>4. r.</i>	<i>5. r.</i>	<i>6. r.</i>	<i>7. r.</i>	<i>1. r.</i>	<i>2. r.</i>	<i>3. r.</i>	<i>4. r.</i>
<i>Hra na housle</i>	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
<i>Společná interpretace*</i>					1	1	1	1	1	1	1	1
<i>Hudební nauka</i>	1	1	1	1	1	1						

* Pojem Společná interpretace zahrnuje v sobě čtyři povinné kolektivní předměty, z nichž si žák zvolí jeden (viz kapitoly 5.21 Souborová hra, 5.22 Vícehlasý zpěv, 5.23 Zvonkový soubor, 5.24 Hudební seminář). Žák může na základě svým předpokladů začít navštěvovat tento předmět i dříve, než je to pro něj z hlediska osnov povinné. Výuka může probíhat i ve vícehodinových blocích.

Poznámka: V jedné vyučovací hodině hry na EKN mohou být vyučováni zároveň až 4 žáci

UČEBNÍ OSNOVY VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU **HRA NA HOUSLE**

I. STUPEŇ

Přípravné studium

Žák

- předvede správný postoj a správné uchopení houslí a smyčce
- hraje pizzicato v jednoduchých rytmických modelech
- pokládá správně prsty levé ruky ve výchozí poloze ve zvoleném prstokladu
- rozezná strunu tahem smyčce na prázdných strunách
- zahraje lidovou píseň na jedné struně ve zvoleném prstokladu

1. ročník

Žák

- dle svých fyzických a psychických dispozic začíná buď v 1. nebo ve 3. poloze
- užívá základní návyky při držení houslí a smyčce
- dokáže tvořit tón při smycích détaché a zvládá základní dělení smyčce
- prstoklad dur nebo moll zahraje v rozsahu čisté kvinty na dvou vedlejších strunách/nebo pro žáky začínající ve 3. poloze rozsah m/v septimy

2. ročník

Žák

- používá základní smyky détaché, legato a jejich kombinace na dvou sousedních strunách.
- zahraje dur a moll prstoklad alespoň na dvou strunách v 1. poloze/3. poloze
- podle svých dispozic a dovedností zahraje krátkou skladbičku nebo lidovou píseň z paměti.

3. ročník **Žák**

- při tvoření tónu využívá plynulost, rychlost tahu
- koordinace obou rukou mu umožňuje využívat celý smyčec i jeho jednotlivé části
- využívá smyky détaché, legato, staccato a jejich kombinace
- zahraje alespoň dva prstoklady a jejich kombinace s použitím na všech strunách
- orientuje se v jednoduchých hudebních útvarech a jejich notovém zápisu
- rozliší nálady skladeb a jednoduchými prostředky ji dokáže vystihnout
- podle svých dispozic zahraje jednoduchou skladbu z paměti

4. ročník **Žák**

- vytvoří kvalitní tón podle svých dispozic a dovedností
- rozlišuje dynamické odstíny
- používá smyky détaché, legato, staccato, martellé a jejich kombinace s využitím různých částí smyčce
- hraje levou rukou umístěnou ve 3. poloze a orientuje se v notovém zápisu/v 1. poloze
- zahraje jednoduchou skladbu, či větu z koncertina z paměti, dle svých dispozic

5. ročník **Žák**

- využívá základní smyčcovou techniku a je schopen ji rozšiřovat o nové technické prvky např. skákavé smyky, řadové staccato
- hraje v 1. - 3. poloze a tyto polohy dokáže spojovat pomocí výměn
- zahraje jednoduché dvojhmaty

6. ročník **Žák**

- zahraje již poměrně kvalitním houslovým tónem s využitím i menších částí levé ruky, jenž jsou třeba ke správnému provádění smyků détaché, staccato martellé, řad. staccato, spiccato a jejich kombinace.
- má větší intonační jistotu (dolaďuje) při hře v polohách a výměnách poloh
- dle svých schopností používá vibrato
- při studiu nové skladby se dokáže orientovat v notovém zápisu a je schopen samostatně nastudovat skladbu přiměřené obtížnosti

7. ročník **Žák**

- při tvoření tónu využívá všechny možnosti barevného a dynamického odstínění hry
- dle svých schopností používá vibrato
- používá základní i obtížnější smyky a jejich kombinace v rytmických a dynamických variantách
- orientuje se v 1.- 5. poloze - výměny do vyšších poloh jsou plynulé, zahraje jednoduché dvojhmaty
- vnímá odlišnosti různých žánrů a stylových období.

II. STUPENĚ

1. ročník Žák

- umí používat různé smyčcové techniky v rámci jedné skladby
- adekvátně ke své psychické zralosti je schopen interpretovat skladby s odlišným emocionálním obsahem
- upevňuje se jeho intonační jistota v jednotlivých prstokladech a schopnost usilovat o vyšší tónovou kulturu
- zvládá hru v různých polohách s větší lehkostí a intonační jistotou

2. ročník Žák

- hraje v přiměřeném tempu skladby z listu
- hraje přednesové skladby z paměti
- upevňuje intonační jistotu při nácviku dvojhmatů
- v souborové hře si sám zvládá připravit part, vytváří si prstoklady a následně si je dokáže obhájit, dodržuje předepsané smyky

3. ročník Žák

- dokáže při nácviku smyků uvědoměle pracovat s různými částmi pravé ruky a sluchově kontrolovat jejich správné znění
- má větší intonační jistotu při výměnách do vyšších poloh
- pracuje samostatně s barvou a kvalitou tónu
- zapojuje se do souborů různých žánrů a obsazení

4. ročník Žák

- uvědoměle pracuje všemi částmi pravé ruky a to mu umožňuje zvládat mnoho druhů smyků od základních až po obtížnější, např. řadové staccato, spiccato, sautillé
- využívá volný pohyb levé ruky k výměnám poloh po celém hmatníku.
- je schopen si utvářet vlastní prstoklady při nácviku skladeb s přihlédnutím na správné znění
- utváří si vlastní názor na kvalitu provedení skladeb různými interprety
- dle svých preferencí se zapojuje do souborů a je schopen podílet se s ostatními spoluhráči na kvalitním nácviku a veřejném provádění skladeb
- ukončí studium veřejným absolventským vystoupením, na kterém předvede dovednosti získané v průběhu celého studia v ZUŠ

5.5 STUDIJNÍ ZAMĚŘENÍ – HRA NA KYTARU

UČEBNÍ PLÁN

	<i>I. stupeň</i>								<i>II. stupeň</i>			
	<i>PS</i>	<i>1. r.</i>	<i>2. r.</i>	<i>3. r.</i>	<i>4. r.</i>	<i>5. r.</i>	<i>6. r.</i>	<i>7. r.</i>	<i>1. r.</i>	<i>2. r.</i>	<i>3. r.</i>	<i>4. r.</i>
<i>Hra na kytaru</i>	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
<i>Společná interpretace*</i>					1	1	1	1	1	1	1	1
<i>Hudební nauka</i>	1	1	1	1	1	1						

* Pojem Společná interpretace zahrnuje v sobě čtyři povinné kolektivní předměty, z nichž si žák zvolí jeden (viz kapitoly 5.21 Souborová hra, 5.22 Vícehlasý zpěv, 5.23 Zvonkový soubor, 5.24 Hudební seminář). Žák může na základě svým předpokladů začít navštěvovat tento předmět i dříve, než je to pro něj z hlediska osnov povinné. Výuka může probíhat i ve vícehodinových blocích.

Poznámka: V jedné vyučovací hodině hry na kytaru mohou být vyučováni zároveň i 2 žáci

UČEBNÍ OSNOVY VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU **HRA NA KYTARU**

I. STUPEŇ

Přípravné studium

Žák

- pojmenuje a ukáže části nástroje a vyjmenuje struny
- rytmitizuje říkadla na melodických strunách (i, m, a)
- doprovází na basových strunách (p) melodii hranou učitelem
- zahraje doprovod k písni zjednodušeným akordem C, G dur
- hraje a spočítá noty celé, půlové, čtvrt'ové

1. ročník

Žák

- pojmenuje a ukáže části nástroje, vyjmenuje struny
- správně sedí, správně drží pravou a levou ruku
- vyjmenuje označení prstů pravé i levé ruky
- zahraje melodii (na melodických strunách) střídavým úhozem tirando nebo apoyando
- hraje palcem na prázdných basových strunách
- orientuje se na hmatníku v I. poloze (na melodických strunách)
- zahraje z paměti jednohlasou skladbu – píseň

2. ročník

Žák

- při hře používá kombinace prstů p, i, m, a
- zahraje rozložený a složený dvojhlas jedním ze 4 kombinací úhozů s použitím prázdných basových strun

- zahraje zadanou jednooktávovou durovou stupnicí s kadencí (bez hmatu barré)
- orientuje se na hmatníku v I. poloze všech strun

3. ročník

Žák

- využívá základních návyků a dovedností (držení těla, nástroje, postavení pravé a levé ruky)
- orientuje se na hmatníku ve II. poloze (melodické struny)
- zahraje melodii oběma úhozy – apoyando i tirando
- zahraje zadanou jednooktávovou mollovou stupnicí s kadencí (bez hmatu barré)
- umí vytvořit doprovod k písni pomocí základních harmonických funkcí T-S-D
- pomocí základních dynamických značek (p, mf, f) odstíní skladbu

4. ročník

Žák

- hraje dvouoktávové durové typové stupnice
- při hře kadencí používá různé figurální obměny a malé barré
- zahraje rozložený a složený dvojhlas 4-mi kombinacemi úhozů
- používá dynamické odstínění (p, mf, f, crescendo, decrescendo), agogiku (ritardando, ritenuto, accelerando) a tónové rejstříky (sul tasto, sul ponticello)
- orientuje se na hmatníku do V. polohy

5. ročník

Žák

- hraje dvouoktávové typové stupnice
- v kadenci používá malé i velké barré (podle svých individuálních schopností a náročnosti akordů)
- orientuje se na hmatníku do VII. polohy
- hraje staccato, portamento
- používá arpeggio a rasguado v akordickém vícehlase

6. ročník

Žák

- pracuje s tónem, dynamicky a barevně odstíní skladbu
- doprovází písně podle akordických značek
- doprovod k písni transponuje
- při hře používá legato vzestupné i sestupné a přirozené flažolety
- ve skladbách využívá hru ve vyšších polohách

7. ročník

Žák

- podle elektronické ladičky naladí kytaru
- hraje v polohách a plynule do nich přechází
- orientuje se na hmatníku podle potřeby do IX. polohy
- skladbu interpretuje rytmicky přesně, kultivovaně, s tónovou kulturou
- využívá celou škálu dynamických a barevných možností nástroje
- při hře používá speciální kytarové techniky (arpeggio, rasguado, obě legata, hmat barré, přirozené flažolety) a základní melodické ozdoby
- je schopen využít získaných dovedností při interpretaci různých stylových období
- naučené skladby hraje z paměti

II. STUPENĚ

1. - 2. ročník

Žák

- uvědoměle používá získané znalosti a dovednosti z předchozího stupně
- technickou úroveň si udržuje vytvořením technických cvičení z obtížných úseků přednesové literatury, zvládá hru různými technikami úhozové ruky
- samostatně si vytváří prstoklady
- plynule zahraje rytmické přechody ve skladbách, cítí metrické změny
- stylově interpretuje skladby různých žánrů a období, dbá na jejich charakteristické rysy, umí se vyjádřit k dané interpretaci

3. - 4. ročník

Žák

- disponuje dobrou úrovní pohyblivosti prstů, jeho hra je uvolněná, zná své možnosti
- hraje s tónovou kulturou, využívá barevných rejstříků kytary, vhodně využívá kapodastr a přeladování strun
- má osvojeny dovednosti potřebné k přípravě vystoupení – volba vhodného repertoáru, rozvržení času pro nácvik, psychickou přípravu pro hru z paměti
- je schopen samostatného nastudování přednesu - vystavění skladby po stránce přednesové, výrazové i dynamické, dokáže vystihnout náladu skladby, její tempo, charakter
- je schopen samostatného tvůrčího uplatnění v amatérských souborech

5.6 STUDIJNÍ ZAMĚŘENÍ – HRA NA ELEKTRICKOU KYTARU

UČEBNÍ PLÁN

	<i>I. stupeň</i>							<i>II. stupeň</i>			
	<i>1. r.</i>	<i>2. r.</i>	<i>3. r.</i>	<i>4. r.</i>	<i>5. r.</i>	<i>6. r.</i>	<i>7. r.</i>	<i>1. r.</i>	<i>2. r.</i>	<i>3. r.</i>	<i>4. r.</i>
<i>Hra na el. kytaru</i>	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
<i>Společná interpretace*</i>				1	1	1	1	1	1	1	1
<i>Hudební nauka</i>	1	1	1	1	1						

* Pojem Společná interpretace zahrnuje v sobě čtyři povinné kolektivní předměty, z nichž si žák zvolí jeden (viz kapitoly 5.21 Souborová hra, 5.22 Vícehlasý zpěv, 5.23 Zvonkový soubor, 5.24 Hudební seminář). Žák může na základě svým předpokladů začít navštěvovat tento předmět i dříve, než je to pro něj z hlediska osnov povinné. Výuka může probíhat i ve vícehodinových blocích.

Poznámka: V jedné vyučovací hodině hry na el. kytaru mohou být vyučováni zároveň i 2 žáci

UČEBNÍ OSNOVY VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU **HRA NA ELEKTRICKOU KYTARU**

I. STUPEŇ

1. ročník

Žák

- pojmenuje a ukáže části nástroje, vyjmenuje struny
- správně sedí, správně drží pravou a levou ruku
- vyjmenuje označení prstů pravé i levé ruky
- zahraje melodii (na melodických strunách) střídavým úhozem tirando nebo apoyando
- hraje palcem na prázdných basových strunách
- orientuje se na hmatníku v I. poloze (na melodických strunách)
- zahraje z paměti jednohlasou skladbu – píseň

2. ročník

Žák

- při hře používá kombinace prstů p, i, m, a
- zahraje rozložený a složený dvojhlas jedním ze 4 kombinací úhozů s použitím prázdných basových strun
- zahraje zadanou jednooktávovou durovou stupnici s kadencí (bez hmatu barré)
- orientuje se na hmatníku v I. poloze všech strun

3. ročník

Žák

- využívá základních návyků a dovedností (držení těla, nástroje, postavení pravé a levé ruky)
- orientuje se na hmatníku ve II. poloze (melodické struny)
- zahraje melodii oběma úhozy – apoyando i tirando
- zahraje zadanou jednooktávovou mollovou stupnici s kadencí (bez hmatu barré)
- umí vytvořit doprovod k písni pomocí základních harmonických funkcí T-S-D
- pomocí základních dynamických značek (p, mf, f) odstíní skladbu

4. ročník

Žák

- hraje dvouoktávové durové typové stupnice
- zahraje z not i z tabulatury
- používá dynamické odstínění (p, mf, f, crescendo, decrescendo), agogiku (ritardando, ritenuto, accelerando)
- hraje jednoduché skladby různých žánrů

5. ročník

Žák

- hraje přípravu na malé i velké barré
- hraje stupnice v různých polohách
- hraje clean a zkreslený zvuk
- používá barevnost zvuků s pomocí potenciometrů na aparatuře
- pracuje s kytarovými efekty

6. ročník

Žák

- pracuje s kytarovými efekty a nastavením kytary volume a tónová clona
- doprovází písně podle akordických značek
- doprovod k písni transponuje
- hraje rozložené akordy
- hraje stupnice ve vyšších polohách
- samostatně nastuduje jednoduchou skladbu

7. ročník

Žák

- doprovází písně podle akordických značek
- umí nastavit aparaturu a kytarové efekty
- skladbu interpretuje rytmicky přesně, kultivovaně
- využívá celou škálu dynamických a barevných možností nástroje
- naučené skladby hraje z paměti

II. STUPENĚ

1. - 2. ročník

Žák

- hraje rytmicky s dynamikou
- doprovází skladbu podle akordových značek
- samostatně si vytváří prstoklady
- plynule zahraje rytmické přechody ve skladbách, cítí metrické změny
- pracuje s aparaturou a s efekty

3. - 4. ročník

Žák

- disponuje dobrou úrovní pohyblivosti prstů, jeho hra je uvolněná, zná své možnosti
- nastaví a správně použije zvukové, dynamické a barevné možnosti nástroje a efektů
- má osvojeny dovednosti potřebné k přípravě vystoupení – volba vhodného repertoáru, rozvržení času pro nácvik, psychickou přípravu pro hru z paměti
- používá vibrato
- hraje tlumení strun pravou rukou
- v sólové hře používá bend-on a release-bend
- je schopen samostatného tvůrčího uplatnění v amatérských souborech

5.7 STUDIJNÍ ZAMĚŘENÍ – SÓLOVÝ ZPĚV

UČEBNÍ PLÁN

	<i>I. stupeň</i>								<i>II. stupeň</i>			
	<i>PS</i>	<i>1. r.</i>	<i>2. r.</i>	<i>3. r.</i>	<i>4. r.</i>	<i>5. r.</i>	<i>6. r.</i>	<i>7. r.</i>	<i>1. r.</i>	<i>2. r.</i>	<i>3. r.</i>	<i>4. r.</i>
<i>Sólový zpěv</i>	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
<i>Společná interpretace*</i>					1	1	1	1	1	1	1	1
<i>Hudební nauka</i>	1	1	1	1	1	1						

* Pojem Společná interpretace zahrnuje v sobě čtyři povinné kolektivní předměty, z nichž si žák zvolí jeden (viz kapitoly 5.21 Souborová hra, 5.22 Vícehlasý zpěv, 5.23 Zvonkový soubor, 5.24 Hudební seminář). Žák může na základě svým předpokladů začít navštěvovat tento předmět i dříve, než je to pro něj z hlediska osnov povinné. Výuka může probíhat i ve vícehodinových blocích.

Poznámka: V jedné vyučovací hodině sólového zpěvu mohou být vyučováni zároveň i 2 žáci

UČEBNÍ OSNOVY VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU SÓLOVÝ ZPĚV

I. STUPEŇ

Přípravné studium

Cílem přípravného studia je upoutat děti a vzbudit nenásilnou formou – vzhledem k jejich věku - zájem o zpěv a co nejvíce se přiblížit jejich dětské představě o zpívání.

Formou hry za pomoci hraček, Orffových nástrojů a didaktických pomůcek provádět veškerá uvolňovací, dechová a pěvecká cvičení a vytvářet tak tím předpoklady pro získávání správných pěveckých návyků a znalostí.

Žák

- ovládá přirozeně volné a správné držení těla při zpěvu
- ovládá volný klidný nádech – volný prodloužený výdech
- usazuje si pěstování správné pěvecké výslovnosti s přihlédnutím k jeho individuálním fyziologickým schopnostem, vycházející z jeho povahy, fyzických předpokladů i naturelu
- hraje na jednoduché rytmické nástroje
- zpívá s dokáže se orientovat ve skladbách různých stylových období
- hudebním doprovodem

1. ročník

Žák

- usazuje si základní pěvecké návyky – přirozený volný postoj, správné dýchání, volnou artikulaci
- využívá hlas ve svém přirozeném rozsahu
- pěstuje si zpěv z paměti
- podle své individuální vyspělosti zpívá jednoduché lidové a umělé písně

2. ročník

Žák

- pracuje na usazování základních pěveckých návyků – vše při zachování naprosté uvolněnosti mluvidel a jazyka
- uvědomuje si správné posazení hlasu s měkkým hlasovým začátkem
- zvládá hlasová cvičení adekvátní svému rozsahu a věku
- umí rozlišit a vyjádřit náladu písně veselé a smutné

3. ročník

Žák

- využívá základní pěvecké návyky a technické prvky
- zpívá čistou intonaci spolu s pěveckou kantilénou při zachování přirozeného dětského projevu
- umí rozlišit různé hudební nálady písní a skladeb spolu s instrumentálním doprovodem a základní dynamikou
- orientuje se v jednoduchém dvojhlase a zpěvu z paměti
- podle svých pěveckých dovedností může být zařazen do výuky komorního, sborového zpěvu.

4. ročník

Žák

- pracuje na dalším rozšiřování svých pěveckých návyků a dovedností, především uvědomění si dechové opory
- zvládá rozšiřování pěveckého rozsahu oběma směry
- interpretuje náročnější písně instrumentálním doprovodem
- umí vyjádřit charakter písně nebo skladby
- využívá základní dynamiku a agogiku
- dbá na základy hlasové hygieny, zejména v předmutačním a mutačním období

5. ročník

Žák

- pracuje se základní pěveckou, dechovou a artikulační technikou
- zvládá lehčí skladby v italském textu
- do zpěvu zapojuje více dynamické škály a odstínů
- umí vyjádřit charakter písně nebo skladby, rozvíjí citění pro práci s dynamikou a výrazovými prostředky
- je schopen samostatného veřejného vystoupení
- orientuje se v dvojhlase i v jednoduchém vícehlase i v obsáhlejších notovém zápise

6. ročník

Žák

- navazuje na poznatky získané z předešlých ročníků a prohlubuje svoji výrazovou a pěveckou techniku
- podle svých možností pracuje na rozšíření hlasového rozsahu
- je schopen interpretace vokaliz, základních intervalů a melodických ozdob
- zazpívá jednodušší melodii z listu a zpěv z paměti
- uplatňuje se v komorním i sborovém seskupení nebo souboru se speciálním zaměřením
- dodržuje zásady hlasové hygieny

7. ročník

Žák

- při hlasových cvičeních uplatňuje techniku zpěvu dur i moll stupnic oběma směry a rozložené kvintakordy do oktávy
- umí rozlišovat a interpretovat písně odlišných žánrů a stylových období
- zvládá skladby v cizojazyčných originálních textech
- využívá adekvátní výrazové prostředky na základě porozumění textu a hudbě, vedení hudebních frází a kantilény
- je schopen samostatné domácí přípravy a zodpovědně přistupuje k přípravě absolventského vystoupení
- je schopen zrealizovat veřejné vystoupení s osobitým hudebním projevem a přirozeným chováním

II. STUPEŇ

1. – 2. ročník

Žák

- využívá základní pěvecké technické návyky
- je schopen navázat na další technické postupy, především vyrovnávání vokálů v rámci jeho hlasového rozsahu
- zvládá zpěv plynulé kantilény s dodržováním frází
- vyjadřuje zpěvem, co při interpretaci cítí
- je samostatný při korepetici
- zná a dodržuje zásady hlasové hygieny

3. – 4. ročník

Žák

- umí uplatňovat všechny získané dovednosti při vyjádření obsahu, charakteru a stylu studovaného materiálu
- podle svých schopností prezentuje zpěv rozložených akordů, dur i moll do oktávy a decimy, ozdoby, portamento, staccato, stupnicové běhy a postupy v rychlejším tempu
- je schopen interpretovat zpěv z listu jednodušších skladeb a zpěv a capella
- vytváří si vlastní názor na nastudovanou skladbu i obecný přehled o vokální a vokálně instrumentální hudbě a základní pěvecké literatuře
- má schopnost zodpovědnosti a spolupráce s ostatními v dalších hudebních tělesech
- vědomě dodržuje zásady hlasové hygieny

5.8 STUDIJNÍ ZAMĚŘENÍ – HRA NA ZOBCOVOU FLÉTNU

UČEBNÍ PLÁN

	<i>I. stupeň</i>								<i>II. stupeň</i>			
	<i>PS</i>	<i>1. r.</i>	<i>2. r.</i>	<i>3. r.</i>	<i>4. r.</i>	<i>5. r.</i>	<i>6. r.</i>	<i>7. r.</i>	<i>1. r.</i>	<i>2. r.</i>	<i>3. r.</i>	<i>4. r.</i>
<i>Hra na zobcovou flétnu</i>	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
<i>Společná interpretace*</i>					1	1	1	1	1	1	1	1
<i>Hudební nauka</i>	1	1	1	1	1	1						

Ve 3. ročníku lze zahájit souběžně výuku na sopraninovou flétnu

Ve 4. ročníku lze zahájit výuku hry na altovou flétnu s nutným přihlédnutím k možnostem žáka, s přihlédnutím rozpětí prstů a možnosti dechové techniky. Pokud není možné splnit tyto podmínky hry na altovou flétnu, nutno pokračovat ve hře na sopraninovou flétnu do doby, kdy bude možné zahájit výuku na altovou flétnu.

V jedné vyučovací hodině hry na zobcovou flétnu mohou být vyučováni zároveň až 4 žáci

* Pojem Společná interpretace zahrnuje v sobě čtyři povinné kolektivní předměty, z nichž si žák zvolí jeden (viz kapitoly 5.21 Souborová hra, 5.22 Vícehlasý zpěv, 5.23 Zvonkový soubor, 5.24 Hudební seminář). Žák může na základě svým předpokladů začít navštěvovat tento předmět i dříve, než je to pro něj z hlediska osnov povinné. Výuka může probíhat i ve vícehodinových blocích.

UČEBNÍ OSNOVY VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU **HRA NA ZOBCOVOU FLÉTNU**

I. STUPEŇ

Přípravné studium

Žák

- provádí veškerá uvolňovací, dechová cvičení a vytváří tím předpoklady pro získávání správných návyků a znalostí
- umí pečovat o nástroj, rozeznává různé druhy hudebních nástrojů
- předvede základy hry na zobcovou flétnu: držení nástroje, techniku správného žeborně-bránicového dýchání, techniku nasazení a tvoření tónu
- hraje v tónovém rozsahu g1 – d2 v notových hodnotách celých, půlových a čtvrt'ových, v taktech $\frac{3}{4}$ a C

1. ročník

Žák

- zvládá základní péči o nástroj, pojmenuje jednotlivé části nástroje
- hraje v hodnotách not celých, půlových, půlových s tečkou a čtvrt'ových v taktu 2/4, 3/4, 4/4

- zahraje stupnici C dur
- ovládá držení nástroje při správně vzpřímeném postoji a držení těla, osvojil si techniku správného dýchání, nátlakovou techniku specifickým postavením rtů a ovládá princip správného tvoření tónu
- tvoří dostatečný zvukově kvalitní tón přiměřeně svým schopnostem, ovládá hru tenuto v tónovém rozsahu c1 – d2
- zahraje nejjednodušší lidové písně, příp. snadné skladbičky bez doprovodu, později s doprovodem dle svých individuálních možností a schopností

2. ročník

Žák

- prohlubuje dechovou techniku, zahraje rovný tón, správně artikuluje
- hraje správně tenuto a legato v rozsahu tónů c1 – g2 v notovém zápisu not celých, půlových, čtvrt'ových a osminových v taktu 4/4, 3/4, 2/4,
- zahraje stupnice F, C, G dur
- dokáže zahrát lidové písně a jednodušší skladby přiměřeně podle svých individuálních možností a schopností
- je schopen souhry s dalším hudebním nástrojem

3. ročník

Žák

- rozlišuje běžná tempová a dynamická označení, je schopen podat zvukově kvalitní tón včetně jeho dynamických odstínů a rozsahů podle svých individuálních možností a schopností
- ovládá hru staccato, rozšířil hru v tónovém rozsahu c1 – d3 v hodnotách not celých, půlových, čtvrt'ových, osminových v taktech 4/4, 3/4, 2/4, 3/2, 6/8
- zahraje durové stupnice a akordy do 3 křížků a mollové do 2 křížků
- umí zahrát melodické ozdoby příraz a odraz
- interpretuje snadné a drobnější skladby různých slohových období, zahraje melodii podle sluchu a lidové písně z paměti přiměřeně podle svých individuálních možností a schopností
- uplatňuje se v souhře s dalšími hudebními nástroji

4. ročník

Žák

- rozezná běžná tempová, výrazová a agogická označení
- prohlubuje techniku dýchání a techniku souhry prstů s jazykem, artikulaci v různých rytmických obměnách a tempech, rozvíjí tuto techniku ve vybraných etudách
- zahraje durové a mollové stupnice a akordy do 2 bé
- zahraje melodické ozdoby nátryl a náraz
- interpretuje přednesové skladby různých žánrů přiměřeně obtížnosti podle svých individuálních možností a schopností
- je schopen souhry s jinými hudebními nástroji, účastní se komorní nebo souborové hry

5. ročník

Žák

- orientuje se v interpretaci běžných melodických ozdob, ovládá různé artikulační způsoby v kombinaci s prstovou technikou
- používá některé alternativní hmaty při hře melodických ozdob
- hraje durové a mollové stupnice s akordy do 3 křížků a 3 bé
- sám si vyhledá a nastuduje jednoduchou píseň
- rozvíjí a upevňuje hru v horní polovině nástroje

6. ročník

Žák

- osvojil si základy techniky dvojitého staccata, tónovém rozsahu nástroje
- hraje durové a mollové stupnice s akordy do 4 křížků a 4 bé
- dokáže zahrát kvalitní tón v celém užívaném tónovém rozsahu nástroje
- hodnotí svoje i jiné hudební výkony
- zapojuje se a aktivně se podílí na školních vystoupeních a projektech

7. ročník

Žák

- hraje durové a mollové stupnice s akordy do 5 křížků a 5 bé
- interpretuje nejrůznější přednesové skladby přiměřeného stupně obtížnosti dle svých individuálních možností a schopností a uplatňuje se v souhře s dalšími nástroji
- dokáže plně využít své dovednosti hry na nástroj při hře komorní i souborové podle možností nabídky a dostupnosti ve škole

II. STUPENĚ

1. - 2. ročník

Žák

- hraje durové a mollové stupnice s akordy do 5 křížků a 5 bé
- na základě získaných znalostí a dovedností dokáže uplatnit všechny technické i výrazové prostředky při hře v celém rozsahu nástroje
- dokáže věnovat dostatečně patřičnou péči svému nástroji a zvládá samostatně řešit technické problémy spojené s nástrojem
- s jistotou se orientuje v notovém zápisu nejrůznějších skladeb, hledá svůj vlastní hudební výraz při studiu a interpretaci dané skladby, vyhledává skladby i podle svého vlastního výběru
- umí vytvořit, rozlišovat a pracovat s různou zvukovou barvou tónu a jeho kvalitou, dokáže ve skladbě najít a využívat vhodná místa pro nádechy bez přerušování frází

3. - 4. ročník

Žák

- využívá plně výrazových a tempových prostředků, dynamických rozsahů svého nástroje, je se orientuje v základních prostředcích moderní techniky a dokáže podle svých možností zapojit tyto prostředky do své hry na nástroj – např. vibrato, frulato, dvojité staccato
- prohlubuje dále dechovou techniku, frázování a artikulační techniku při hře všech stupnic dur i moll včetně příslušných kvintakordů, septakordů a jejich obrátů, též při hře vybraných etud a přednesových skladeb různých stupňů obtížnosti podle svých individuálních schopností a dovedností, osvojil si techniku swingové artikulace
- orientuje se v různých slohových obdobích, rozlišuje mezi jednotlivými obdobími a jejich skladebnou technikou, dokáže samostatně nastudovat vybranou přednesovou skladbu a využít v ní výrazových i technických prostředků hry, využívá při tom i svých posluchačských zkušeností

5.9 STUDIJNÍ ZAMĚŘENÍ – HRA NA HOBOJ

UČEBNÍ PLÁN

	<i>I. stupeň</i>							<i>II. stupeň</i>			
	<i>1. r.</i>	<i>2. r.</i>	<i>3. r.</i>	<i>4. r.</i>	<i>5. r.</i>	<i>6. r.</i>	<i>7. r.</i>	<i>1. r.</i>	<i>2. r.</i>	<i>3. r.</i>	<i>4. r.</i>
<i>Hra na zobcovou flétnu</i>	1	1	1								
<i>Hra na hoboj</i>				1	1	1	1	1	1	1	1
<i>Společná interpretace*</i>				1	1	1	1	1	1	1	1
<i>Hudební nauka</i>	1	1	1	1	1						

Pozn.: Žák může z přípravného nástroje (zobcové flétny) přejít na hlavní nástroj i v jiném ročníku podle svých možností.

* Pojem Společná interpretace zahrnuje v sobě čtyři povinné kolektivní předměty, z nichž si žák zvolí jeden (viz kapitoly 5.21 Souborová hra, 5.22 Vícehlasý zpěv, 5.23 Zvonkový soubor, 5.24 Hudební seminář). Žák může na základě svým předpokladů začít navštěvovat tento předmět i dříve, než je to pro něj z hlediska osnov povinné. Výuka může probíhat i ve vícehodinových blocích

UČEBNÍ OSNOVY VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU **HRA NA HOBOJ**

I. STUPEŇ

1. – 3. ročník

Žák

Žák v přípravném studiu a v prvních 3 ročnících I. stupně plní učební osnovy předmětu Hra na zobcovou flétnu.

4. ročník

Žák

- správně drží hudební nástroj, má správný postoj
- zná jednotlivé části nástroje a umí jej složit a rozložit
- zvládá správné uložení strojku mezi rty
- umí nasadit tón uvolněným nátiskem pomocí jazyka
- chápe důležitost pravidelného denního cvičení
- zvládá tónový rozsah h-d3
- umí zahrát notu celou, půlovou, čtvrt'ovou a chápe význam příslušných pomlk
- umí zahrát v základní dynamice f a mf
- uplatňuje (přiměřeně k jeho věku) správné žeberně-bránicové dýchání
- realizuje denní nátiskové, dechové a intonační cvičení
- umí hrát v tónovém rozsahu c1- g1

- umí se orientovat v notovém zápise s kratšími notovými hodnotami (čtvrt'ové, osminové)
- osvojil si hru tenuto, legato
- umí zahrát stupnice C dur, G dur, F dur, d moll aiolská, e moll aiolská a příslušné tonické kvintakord - velký a malý rozklad
- zahraje dlouhé tóny obohacené o crescendo a decrescendo, dbá na čistotou intonaci

5. ročník Žák

- osvojil si hru staccato
- umí používat výraznější rozlišení dynamických odstínů (crescendo, decrescendo)
- a melodické ozdoby (příráz, odraz, opora, skupinka, nátryl)
- zná tónový rozsah c1-d3
- interpretuje přiměřená technická cvičení nebo etudy a rozvíjí prstovou techniku
- umí použít hmaty: druhé f, fis1,2, cis1,2, gis1,2, es1,2
- umí zahrát stupnice C dur, G dur, D dur, A dur, F dur, B dur, Es dur, a moll, d moll, g moll,
- zvládá hru jednoduchých melodií z paměti a podle sluchu (např.hra na ozvěnu)
- dokáže se zapojit do komorní hry (souhra s klavírem, hra s učitelem), která je přiměřená jeho technické vyspělosti
- dokáže se orientovat v jednoduchých skladbách různých stylových obdobích a interpretovat je
- orientuje se v jednoduchých hudebních útvarech
- umí zahrát akordy T5, D7 do 3 křížků a 3 bé, malý i velký rozklad
- využívá znalost stupnic, akordů, a etud k dalšímu rozvíjení prstové techniky
- používá další výrazové prostředky (ritardando, accelerando)

6. ročník Žák

- zvládá rozsah nástroje od h po es3
- interpretuje probrané stupnice v rychlejších tempech s důrazem na hladkost spoju
- využívá a zkvalitňuje hru legata a staccata souhrou jazyka a prstů
- používá jednoduché transpozice do nenáročných tónin
- využívá nácviku etud, příp. technické cvičení ke zvýšení technické vyspělosti hry
- umí zahrát mollové stupnice do 3 křížků, akordy T5 a zm7, velký a malý rozklad
- zahraje chromatickou stupnici
- používá tónová cvičení ke zkvalitňování tónu a měkkého nasazení
- zahraje další melodické ozdoby (trylek, obal)
- interpretuje skladby českých i světových autorů různých stylových období přiměřeně ke svým technickým schopnostem

7. ročník Žák

- dokáže využít všech získaných dovedností a návyků z předchozího studia a dále rozvíjí a zvyšuje technickou vyspělost, pozornost věnuje také barvě a šířce tónu
- hraje mollové stupnice do 3 b, akordy T5, zm7, velký a malý rozklad
- zná rozsah nástroje od bé po f3
- umí využít širšího dynamického rozpětí, citlivého frázování zvolené skladby
- využívá individuálních schopností ke zvládnutí a samostatnému nácviku skladeb rozmanitých stylových období
- dokáže se uplatnit v komorních souborech či orchestrech

II. STUPENĚ

1. ročník

Žák

- využívá výsledků a zkušeností z dřívějšího studia, nadále upevňuje nátisk
- dokáže pomocí dechové techniky a nátiskové pohotovosti vyrovnávat barvu tónu ve všech polohách nástroje
- umí samostatně vyhledat (použít) technická cvičení k dalšímu rozvoji prstové a nátiskové techniky
- používá artikulačních a výrazových prostředků k osobitému projevu
- uplatňuje se nadále v komorních souborech

2. ročník

Žák

- realizuje při cvičení skladeb svou technickou a nátiskovou připravenost
- využívá poslechu skladeb k vytvoření samostatného názoru při výběru skladeb a jejich nácviku
- uplatňuje se v komorních seskupeních různého nástrojového obsazení
- zvládá samostatně základní péči o nástroj a hobojoyý strojek (seznámení s postupem výroby hobojoyých strojků)

3. ročník

Žák

- osvojil si další základní teoretické a praktické postupy při výrobě hobojoyého strojku
- rozeznává skladby jednotlivých stylových období
- v komorních souborech využívá pohotovosti ve hře z listu
- uplatňuje studium komorních a orchestrálních partů

4. ročník

Žák

- využívá všechny doposud získané znalosti k osobitému a vyrovnanému projevu hraných skladeb
- uplatňuje se v sólové, komorní či orchestrální hře
- umí samostatně vyhledat a nastudovat skladbu

5.10 STUDIJNÍ ZAMĚŘENÍ – HRA NA KLARINET

Do předmětu Hra na klarinet jsou běžně přijímáni žáci v případě, že žák je vybaven potřebnými fyzickými předpoklady, příp. disponuje vhodnými technickými prostředky (např. plastový klarinet).

UČEBNÍ PLÁN

	<i>I. stupeň</i>							<i>II. stupeň</i>			
	<i>1. r.</i>	<i>2. r.</i>	<i>3. r.</i>	<i>4. r.</i>	<i>5. r.</i>	<i>6. r.</i>	<i>7. r.</i>	<i>1. r.</i>	<i>2. r.</i>	<i>3. r.</i>	<i>4. r.</i>
<i>Hra na klarinet</i>	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
<i>Společná interpretace*</i>				1	1	1	1	1	1	1	1
<i>Hudební nauka</i>	1	1	1	1	1						

* Pojem Společná interpretace zahrnuje v sobě čtyři povinné kolektivní předměty, z nichž si žák zvolí jeden (viz kapitoly 5.21 Souborová hra, 5.22 Vícehlasý zpěv, 5.23 Zvonkový soubor, 5.24 Hudební seminář). Žák může na základě svým předpokladů začít navštěvovat tento předmět i dříve, než je to pro něj z hlediska osnov povinné. Výuka může probíhat i ve vícehodinových blocích

UČEBNÍ OSNOVY VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU HRA NA KLARINET

I. STUPEŇ

1. ročník

Žák

- zvládá základní péči o nástroj, umí pojmenovat jednotlivé části nástroje, ovládá práci s plátkem včetně odpovídající péče o něj
- chápe metrytmické vztahy, rozezná základní délkové a výškové hodnoty not i pomlky a dokáže je prakticky uplatnit při hře
- ovládá vyvážené držení nástroje při správně vzpřímeném postoji a držení těla, osvojil si techniku správného dýchání, nátiskovou techniku a ovládá princip správného tvoření tónu nasazením jazyka o plátek
- je schopen tvořit dostatečný zvukově kvalitní tón přiměřeně svým schopnostem, ovládá hru tenuto v tónovém rozsahu c1 – g1 (a1)
- dokáže zahrát jednoduché lidové písně, příp. snadné skladbičky dle svých individuálních možností a schopností

2. ročník

Žák

- umí prakticky uplatnit další nabyté teoretické znalosti z předmětu Nauka o hudbě, rozezná další drobnější hodnoty not a pomlky
- prohlubuje dechovou techniku s patřičnou oporou bránice, dokáže zkoncentrovat svůj výdech a vytvořit rovný tón, osvojuje si správnou artikulaci a souhru techniky nasazování s prstovou technikou
- ovládá hru legato, osvojil si hru v tónovém rozsahu f – b1

- umí zahrát stupnice durové do 1 křížku a 1 bé, dokáže zahrát lidové písně a jednodušší skladby přiměřeně podle svých individuálních možností a schopností
- osvojuje si základní schopnost souhry s dalším hudebním nástrojem

3. ročník Žák

- rozlišuje běžná tempová a dynamická označení, je schopen podat zvukově kvalitní tón včetně jeho dynamických odstínů a rozsahů podle svých individuálních možností a schopností
- ovládá hru staccato, osvojuje si přechod hry ze šalmajového rejstříku do horní polohy, rozšířil hru v tónovém rozsahu e – g², dokáže prohlubovat všechny tyto prostředky při hře vybraných cvičení a etud i přednesových skladeb
- umí zahrát stupnice durové do 2 křížků a 2 bé včetně příslušných kvintakordů a jejich obrátů
- interpretuje snadné a drobnější skladby různých slohových období, dokáže zahrát lidové písně z paměti přiměřeně podle svých individuálních schopností
- uplatňuje se v souhře s dalšími hudebními nástroji

4. ročník Žák

- rozezná běžná výrazová a agogická označení, aplikuje všechny dosud získané poznatky z předmětu Nauka o hudbě
- rozšiřuje hraný tónový rozsah nástroje dle individuálních schopností v horní poloze po c³, je schopen prohlubovat dále techniku dýchání a techniku souhry prstů s jazykem, artikulaci v různých rytmických obměnách a tempech, rozvíjí tuto techniku ve vybraných etudách
- umí zahrát stupnice durové do 3 křížků a bé, včetně příslušných kvintakordů a jejich obrátů
- interpretuje vybrané přednesové skladby různých žánrů přiměřené obtížnosti podle svých individuálních možností a schopností
- je schopen souhry s jinými hudebními nástroji, účastní se komorní nebo souborové hry

5. ročník Žák

- orientuje se v interpretaci běžných melodických ozdob, ovládá různé artikulační způsoby v kombinaci s prstovou technikou
- rozvíjí správnou intonaci svého nástroje v celém tónovém rozsahu užívaném dle svých individuálních schopností, rozšiřuje hraný tónový rozsah po d³
- hraje stupnice durové do 4 křížků a bé, včetně příslušných kvintakordů a jejich obrátů
- dokáže si sám vyhledat a nastudovat skladby odpovídající jeho možnostem

6. ročník Žák

- dokáže podat kvalitní tón s využitím plné dechové opory v celém svém užívaném tónovém rozsahu nástroje, rozvíjí a upevňuje hru v krajních polohách nástroje, rozšířil hraný rozsah po e³
- hraje stupnice durové do 4 křížků a bé, stupnice mollové do 2 křížků a bé včetně příslušných kvintakordů a jejich obrátů
- je schopen podle svých možností samostatně pracovat na skladbě zadané učitelem nebo na samostatně vybrané skladbě
- zapojuje se a aktivně podílí na školních vystoupeních a projektech

7. ročník

Žák

- osvojuje si základy improvizace s využitím pentatonické, příp. i bluesové stupnice, ovládá a využívá podle svých individuálních možností a schopností celý tónový rozsah nástroje, uplatňuje všechny znalosti a dovednosti nabyté během svého studia
- procvičuje vybrané stupnice dur, stupnice mollové do 4 křížků a bé včetně příslušných kvintakordů a jejich obrátů,
- interpretuje nejrůznější přednesové skladby přiměřeného stupně obtížnosti dle svých individuálních možností a schopností a uplatňuje se v souhře těchto skladeb s dalšími nástroji
- dokáže plně využít své dovednosti hry na nástroj při hře komorní i souborové podle možností nabídky a dostupnosti ve škole

II. STUPEŇ

1. ročník

Žák

- na základě všech svých doposud získaných znalostí a dovedností umí a dokáže uplatnit všechny technické i výrazové prostředky při hře v celém rozsahu nástroje
- dokáže věnovat dostatečně patřičnou péči svému nástroji a zvládá samostatně řešit technické problémy spojené s nástrojem

2. ročník

Žák

- s jistotou se orientuje v notovém zápisu nejrůznějších skladeb, hledá svůj vlastní hudební výraz při studiu a interpretaci dané skladby, vyhledává skladby i podle svého vlastního výběru
- umí vytvořit, rozlišovat a pracovat s různou zvukovou barvou tónu a jeho kvalitou, dokáže ve skladbě najít a využívat vhodná místa pro nádechy bez přerušování frází

3. ročník

Žák

- využívá plně výrazových a tempových prostředků, dynamických rozsahů svého nástroje stupňovitě i terasovitě, orientuje se v prostředcích moderní techniky a dokáže podle svých možností tyto prostředky zapojit do své hry na nástroj - např. glissando
- prohlubuje dále dechovou techniku, frázování a artikulační techniku při hře vybraných stupnic dur i moll včetně příslušných kvintakordů, septakordů a jejich obrátů, lze využít i při procvičování pentatonických a bluesových stupnic, též při hře vybraných etud a přednesových skladeb různých stupňů obtížnosti podle svých individuálních schopností a dovedností, osvojil si základy swingové artikulace

4. ročník

Žák

- dokáže samostatně nastudovat vybranou přednesovou skladbu a využít v ní výrazových i technických prostředků hry, využívá při tom i svých posluchačských zkušeností
- podle svých možností se aktivně účastní hry v komorních a souborových seskupeních, využívá při tom všechny své zkušenosti, znalosti i dovednosti, podílí se na vytváření a obohacování výsledného společného zvuku i výrazu interpretovaných skladeb

5.11 STUDIJNÍ ZAMĚŘENÍ – HRA NA SAXOFON

Do předmětu Hra na saxofon jsou běžně přijímáni žáci v případě, že jsou vybaveni potřebnými fyzickými předpoklady.

UČEBNÍ PLÁN

	<i>I. stupeň</i>							<i>II. stupeň</i>			
	<i>1. r.</i>	<i>2. r.</i>	<i>3. r.</i>	<i>4. r.</i>	<i>5. r.</i>	<i>6. r.</i>	<i>7. r.</i>	<i>1. r.</i>	<i>2. r.</i>	<i>3. r.</i>	<i>4. r.</i>
<i>Hra na saxofon</i>	<i>1</i>	<i>1</i>	<i>1</i>	<i>1</i>	<i>1</i>	<i>1</i>	<i>1</i>	<i>1</i>	<i>1</i>	<i>1</i>	<i>1</i>
<i>Společná interpretace*</i>				<i>1</i>	<i>1</i>	<i>1</i>	<i>1</i>	<i>1</i>	<i>1</i>	<i>1</i>	<i>1</i>
<i>Hudební nauka</i>	<i>1</i>	<i>1</i>	<i>1</i>	<i>1</i>	<i>1</i>						

* Pojem Společná interpretace zahrnuje v sobě čtyři povinné kolektivní předměty, z nichž si žák zvolí jeden (viz kapitoly 5.21 Souborová hra, 5.22 Vícehlasý zpěv, 5.23 Zvonkový soubor, 5.24 Hudební seminář). Žák může na základě svým předpokladů začít navštěvovat tento předmět i dříve, než je to pro něj z hlediska osnov povinné. Výuka může probíhat i ve vícehodinových blocích

UČEBNÍ OSNOVY VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU **HRA NA SAXOFON**

I. STUPEŇ

1. ročník

Žák

- zvládá základní péči o nástroj, umí pojmenovat jednotlivé části nástroje, ovládá práci s plátkem včetně odpovídající péče o něj
- chápe metroritmické vztahy, rozezná základní délkové a výškové hodnoty not i pomlk a dokáže je prakticky uplatnit při hře
- ovládá vyvážené držení nástroje při správně vzpřímeném postoji a držení těla, osvojil si techniku správného dýchání, nátiskovou techniku a ovládá princip správného tvoření tónu nasazením jazyka o plátek
- je schopen tvořit dostatečný zvukově kvalitní tón přiměřeně svým schopnostem, ovládá hru tenuto v tónovém rozsahu g1 – c2 (cis2)
- dokáže zahrát nejjednodušší skladbičky dle svých individuálních možností a schopností

2. ročník

Žák

- umí prakticky uplatnit další nabyté teoretické znalosti z předmětu Nauka o hudbě, rozezná další drobnější hodnoty not a pomlk
- prohloubuje dechovou techniku s patřičnou oporou bránice, dokáže zkoncentrovat svůj výdech a vytvořit rovný tón, osvojil si správnou artikulaci a souhru techniky nasazování s prstovou technikou
- ovládá hru legato, osvojil si hru v tónovém rozsahu d1 – g2
- umí zahrát stupnice durové do 1 křížku a 1 bé, dokáže zahrát lidové písně a jednodušší skladby přiměřeně podle svých individuálních možností a schopností

3. ročník

Žák

- rozlišuje běžná tempová a dynamická označení, je schopen podat zvukově kvalitní tón včetně jeho dynamických odstínů a rozsahů podle svých individuálních možností a schopností
- ovládá hru staccato, rozšířil hru v tónovém rozsahu c1 – c3 (cis3), dokáže prohlubovat všechny tyto prostředky při hře vybraných cvičení a etud i přednesových skladeb
- umí zahrát stupnice durové do 2 křížků a 2 bé, včetně příslušných kvintakordů a jejich obrátů
- uplatňuje se v souhře s dalšími hudebními nástroji

4. ročník

Žák

- rozezná běžná výrazová a agogická označení
- rozšiřuje hraný tónový rozsah nástroje ve spodní poloze dle individuálních schopností, v horní poloze po e3, je schopen prohlubovat dále techniku dýchání a techniku souhry prstů s jazykem, artikulaci v různých rytmických obměnách a tempech, rozvíjí tuto techniku ve vybraných etudách
- umí zahrát stupnice durové do 3 křížků a bé včetně příslušných kvintakordů a jejich obrátů
- interpretuje vybrané přednesové skladby různých žánrů přiměřené obtížnosti podle svých individuálních možností a schopností
- je schopen souhry s jinými hudebními nástroji

5. ročník

Žák

- orientuje se v interpretaci běžných melodických ozdob, ovládá různé artikulační způsoby v kombinaci s prstovou technikou
- hraje stupnice durové do 4 křížků a bé včetně příslušných kvintakordů a jejich obrátů
- dokáže si sám vyhledat skladby a samostatně nastudovat přiměřeně svým individuálním schopnostem a možnostem

6. ročník

Žák

- osvojuje si základy techniky nátiskového vibrata, dokáže podat kvalitní tón s využitím plné dechové opory v celém svém užívaném tónovém rozsahu nástroje, hraje stupnice durové do 4 křížků a bé, stupnice mollové do 2 křížků a bé včetně příslušných kvintakordů a jejich obrátů
- je schopen podle svých možností samostatně pracovat na skladbě zadané učitelem nebo na samostatně vybrané skladbě
- zapojuje se a aktivně podílí na školních vystoupeních a projektech

7. ročník

Žák

- osvojuje si základy improvizace, ovládá a využívá podle svých individuálních možností a schopností celý tónový rozsah nástroje, uplatňuje všechny znalosti a dovednosti nabyté během svého studia
- procvičuje vybrané stupnice dur, stupnice mollové do 4 křížků a bé včetně příslušných kvintakordů a jejich obrátů,
- interpretuje nejrůznější přednesové skladby přiměřeného stupně obtížnosti dle svých individuálních možností a schopností a uplatňuje se v souhře těchto skladeb s dalšími nástroji

II. STUPEŇ

1. - 2. ročník

Žák

- na základě všech svých doposud získaných znalostí a dovedností umí a dokáže uplatnit všechny technické i výrazové prostředky při hře v celém rozsahu nástroje
- dokáže věnovat dostatečně patřičnou péči svému nástroji a zvládá samostatně řešit technické problémy spojené s nástrojem
- s jistotou se orientuje v notovém zápisu nejrůznějších skladeb, hledá svůj vlastní hudební výraz při studiu a interpretaci dané skladby, vyhledává skladby i podle svého vlastního výběru
- umí vytvořit, rozlišovat a pracovat s různou zvukovou barvou tónu a jeho kvalitou, dokáže ve skladbě najít a využívat vhodná místa pro nádechy bez přerušování frází

3. - 4. ročník

Žák

- využívá plně výrazových a tempových prostředků, dynamických rozsahů svého nástroje stupňovitě i terasovitě, orientuje se v prostředcích moderní techniky a dokáže podle svých individuálních schopností a možností zapojit tyto prostředky do své hry na nástroj – např. vibrato, glissando
- prohlubuje dále dechovou techniku, frázování a artikulační techniku při hře vybraných stupnic dur i moll včetně příslušných kvintakordů, septakordů a jejich obrátů, též při hře vybraných etud a přednesových skladeb různých stupňů obtížnosti podle svých individuálních schopností a dovedností a osvojil si základy swingové artikulace
- dokáže samostatně nastudovat vybranou přednesovou skladbu a využít v ní výrazových i technických prostředků hry, využívá při tom i svých posluchačských zkušeností
- podle svých možností se aktivně účastní hry v souborových seskupeních, využívá při tom všechny své zkušenosti, znalosti i dovednosti, podílí se na vytváření a obohacování výsledného společného zvuku i výrazu interpretovaných skladeb

5.12 STUDIJNÍ ZAMĚŘENÍ - HRA NA TRUBKU

Do předmětu Hra na trubku jsou přijímáni žáci v případě, že žák je vybaven potřebnými fyzickými předpoklady.

UČEBNÍ PLÁN

	<i>I. stupeň</i>							<i>II. stupeň</i>			
	<i>1. r.</i>	<i>2. r.</i>	<i>3. r.</i>	<i>4. r.</i>	<i>5. r.</i>	<i>6. r.</i>	<i>7. r.</i>	<i>1. r.</i>	<i>2. r.</i>	<i>3. r.</i>	<i>4. r.</i>
<i>Hra na trubku</i>	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
<i>Společná interpretace*</i>				1	1	1	1	1	1	1	1
<i>Hudební nauka</i>	1	1	1	1	1						

* Pojem Společná interpretace zahrnuje v sobě čtyři povinné kolektivní předměty, z nichž si žák zvolí jeden (viz kapitoly 5.21 Souborová hra, 5.22 Vícehlasý zpěv, 5.23 Zvonkový soubor, 5.24 Hudební seminář). Žák může na základě svým předpokladů začít navštěvovat tento předmět i dříve, než je to pro něj z hlediska osnov povinné. Výuka může probíhat i ve vícehodinových blocích

UČEBNÍ OSNOVY VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU **HRA NA TRUBKU**

I. STUPEŇ

1. ročník

Žák

- zná nástroj a popíše jeho jednotlivé části
- pečuje o nástroj a jeho hygienu
- orientuje se v základních rytmických hodnotách
- má uvolněný postoj při hře a správně drží nástroj
- ví, jak se správně dýchá (vydechuje ústy a při tvoření tónu správně používá jazyk)
- zahraje jednoduchou píseň nebo jednoduchou skladbu se správným nasazením a ukončením tónu

2. ročník

Žák

- pracuje správně s dechem (přirozený hluboký nádech a volný výdech)
- zvládá základní druhy artikulace (začátky tónů, hra legato)
- dokáže si uvědomit a zdokonalovat základní dovednosti (správný postoj při hře, držení nástroje, postavení prstů a jejich koordinace kvalitu tónů)

3. ročník

Žák

- využívá základní návyky při hře – postoj při hře a držení nástroje
- zvládá princip správného dýchání (správné používání jazyka při artikulaci (začátky tónů, hra legato, tenuto a staccato)
- reaguje na dynamická a tempová označení v notovém zápisu
- dle svých schopností se uplatňuje v souhře s dalším nástrojem.

4. ročník

Žák

- zahraje základní stupnice v rozsahu přiměřeném svému věku a nátiskovým dispozicím,
- zahraje lehká cvičení zaměřená na zdokonalení nátisku a přiměřeně náročné přednesové skladby, písničky i s doprovodem
- rozpozná kvalitu tónu a uplatní ji při hře

5. ročník

Žák

- zvládá postupně hru ve větším tónovém rozsahu, zdokonaluje jistotu a kvalitu tónu
- hraje stupnice dur i moll s akordy
- orientuje se v jednoduchém notovém zápisu a tento zahrát z listu
- interpretuje lehké skladby s doprovodným nástrojem a orientuje se v souhře s jiným nástrojem

6. ročník

Žák

- zvládá větší intonační jistotu, dynamické odlišnosti, je schopen vzhledem ke svým talentovým dispozicím doladovat svůj nástroj, a to jak základní ladění, tak i technickým vybavením specifickým pro trubku (1. a 3. píšť)
- dokáže zdokonalovat soustavným zvyšováním náročnosti technických a nátiskových cvičení své hráčské dovednosti
- rozšiřuje rozsah, jistotu nasazení, technickou vyspělost a spolehlivost
- zvládá dle svých dispozic pokud možno základní rozsah nástroje a na podkladě této nátiskové jistoty i náročnější skladby

7. ročník

Žák

- používá při hře všechny dosud získané dovednosti, zkušenosti a znalosti
- dokáže samostatně nastudovat a interpretovat přiměřeně obtížné skladby a rozlišit pomoci
- výrazových prostředků hry na nástroj charakter a styl interpretované skladby
- dodržuje dynamická, tempová a výrazová označení ve prospěch hrané skladby
- dokáže se začlenit do kolektivního hraní jak v komorní hře tak i ve větším seskupení

II. STUPEŇ

1. ročník

Žák

- pomocí etud, technických a nátiskových cvičení zdokonaluje svou hráčskou jistotu při interpretaci obtížnějších skladeb
- rozvíjí své výrazové schopnosti (melodičnost, techniku)
- zná základní pravidla tvoření tónů

2. ročník

Žák

- zvládá stále obtížnější techniku hry, nátiskovou vyspělost a spolehlivost při veřejných vystoupeních
- využívá při studiu náročnějších technických cvičení a etud
- zdokonaluje hru z listu

3. ročník

Žák

- orientuje se v historii svého nástroje, jeho příbuzných obměnách - různá ladění a konstrukce
- studuje skladby náročné na rozsah nástroje, techniku a také z různých žánrů a stylových období
- pracuje s barvou tónu

4. ročník

Žák

- uplatňuje ve hře na svůj nástroj všechny nabyté zkušenosti a vědomosti ve prospěch interpretované hudby
- nastuduje i složitou skladbu, řeší její obtížnosti a charakter
- rozpozná kvalitu díla a zhodnotit vlastní i cizí interpretaci
- zapojuje se do amatérského hudebního provozu podle svých možností

5.13 STUDIJNÍ ZAMĚŘENÍ – HRA NA FAGOT

UČEBNÍ PLÁN

	<i>I. stupeň</i>							<i>II. stupeň</i>			
	<i>1. r.</i>	<i>2. r.</i>	<i>3. r.</i>	<i>4. r.</i>	<i>5. r.</i>	<i>6. r.</i>	<i>7. r.</i>	<i>1. r.</i>	<i>2. r.</i>	<i>3. r.</i>	<i>4. r.</i>
<i>Hra na zobcovou flétnu</i>	1	1	1								
<i>Hra na fagot</i>				1	1	1	1	1	1	1	1
<i>Společná interpretace*</i>				1	1	1	1	1	1	1	1
<i>Hudební nauka</i>	1	1	1	1	1						

Pozn.: Žák může z přípravného nástroje (zobcové flétny) přejít na hlavní nástroj i v jiném ročníku podle svých možností.

* Pojem Společná interpretace zahrnuje v sobě čtyři povinné kolektivní předměty, z nichž si žák zvolí jeden (viz kapitoly 5.21 Souborová hra, 5.22 Vícehlasý zpěv, 5.23 Zvonkový soubor, 5.24 Hudební seminář). Žák může na základě svým předpokladů začít navštěvovat tento předmět i dříve, než je to pro něj z hlediska osnov povinné. Výuka může probíhat i ve vícehodinových blocích

UČEBNÍ OSNOVY VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU **HRA NA FAGOT**

I. STUPEŇ

1. – 3. ročník

Žák

Žák v přípravném studiu a v prvních 3 ročnících I. stupně plní učební osnovy předmětu Hra na zobcovou flétnu.

4. ročník

Žák

- správně drží hudební nástroj, má správný postoj
- popíše jednotlivé části nástroje a umí jej složit a rozložit
- zvládá správné uložení strojku mezi rty
- umí nasadit tón uvolněným nátiskem pomocí jazyka
- chápe důležitost pravidelného denního cvičení
- dovede hrát z basového klíče
- zvládá tónový rozsah Hes1-g
- umí zahrát notu celou, půlovou, čtvrt'ovou a chápe význam příslušných pomlk
- umí zahrát v základní dynamice f a mf

- uplatňuje (přiměřeně k jeho věku) správné žeberně-bránicové dýchání
- realizuje denní nátiskové, dechové a intonační cvičení
- umí se orientovat v notovém zápise s kratšími notovými hodnotami (čtvrt'ové, osminové)
- hraje tenuto, legato, detašé a staccato
- umí zahrát stupnice C dur, G dur, A dur, F dur, B dur a příslušné tonické kvintakord - velký a malý rozklad
- zahraje dlouhé tóny obohacené o crescendo a decrescendo, dbá na čistotou intonaci

5. ročník

Žák

- umí používat výraznější rozlišení dynamických odstínů (crescendo, decrescendo)
- hraje melodické ozdoby (příráz, odraz, opora, skupinka, nátryl)
- hraje v tónovém rozsahu Hes1-c1
- interpretuje přiměřená technická cvičení nebo etudy a rozvíjí prstovou techniku
- umí zahrát stupnice C dur, G dur, D dur, A dur, F dur, B dur, Es dur, a moll, d moll, g moll
- zvládá hru jednoduchých melodií z paměti a podle sluchu (např. hra na ozvěnu)
- dokáže se zapojit do komorní hry (souhra s klavírem, hra s učitelem), která je přiměřená jeho technické vyspělosti
- dokáže se orientovat v jednoduchých skladbách různých stylových obdobích a interpretovat je
- orientuje se v jednoduchých hudebních útvarech
- umí zahrát akordy T5, D7 do 3 křížků a 3 bé, malý i velký rozklad
- využívá znalost stupnic, akordů, a etud k dalšímu rozvíjení prstové techniky
- používá další výrazové prostředky (ritardando, accelerando)

6. ročník

Žák

- interpretuje probrané stupnice v rychlejších tempech s důrazem na hladkost spojů
- využívá a zkvalitňuje hru legata a staccata souhrou jazyka a prstů
- používá jednoduché transpozice do nenáročných tónin
- využívá nácviku etud, příp. technické cvičení ke zvýšení technické vyspělosti hry
- umí zahrát mollové stupnice do 3 křížků, akordy T5 a zm7, velký a malý rozklad
- zahraje chromatickou stupnici
- používá tónová cvičení ke zkvalitňování tónu a měkkého nasazení
- zahraje další melodické ozdoby (trylek, obal)
- interpretuje skladby českých i světových autorů různých stylových období přiměřeně ke svým technickým schopnostem

7. ročník

Žák

- dokáže využít všech získaných dovedností a návyků z předchozího studia a dále rozvíjí a zvyšuje technickou vyspělost, pozornost věnuje také barvě a šířce tónu
- hraje mollové stupnice do 3 b, akordy T5, zm7, velký a malý rozklad
- umí provést základní úpravy fagotového strojeku
- umí využít širšího dynamického rozpětí, citlivého frázování zvolené skladby
- využívá individuálních schopností ke zvládnutí a samostatnému nácviku skladeb rozmanitých stylových období
- dokáže se uplatnit v komorních souborech či orchestrech

II. STUPENĚ

1. ročník

Žák

- využívá výsledků a zkušeností z dřívějšího studia, nadále upevňuje nátisk
- dokáže pomocí dechové techniky a nátiskové pohotovosti vyrovnávat barvu tónu ve všech polohách nástroje
- umí samostatně vyhledat (použít) technická cvičení k dalšímu rozvoji prstové a nátiskové techniky
- používá artikulačních a výrazových prostředků k osobitému projevu
- uplatňuje se nadále v komorních souborech

2. ročník

Žák

- realizuje při cvičení skladeb svou technickou a nátiskovou připravenost
- využívá poslechu skladeb k vytvoření samostatného názoru při výběru skladeb a jejich nácviku
- uplatňuje se v komorních seskupeních různého nástrojového obsazení
- zvládá samostatně základní péči o nástroj a fagotový strojek (seznámení s postupem výroby fagotových strojků)

3. ročník

Žák

- osvojil si další základní teoretické a praktické postupy při výrobě fagotového strojku
- rozeznává skladby jednotlivých stylových období
- v komorních souborech využívá pohotovosti ve hře z listu
- uplatňuje studium komorních a orchestrálních partů

4. ročník

Žák

- využívá všechny doposud získané znalosti k osobitému a vyrovnanému projevu hraných skladeb
- uplatňuje se v sólové, komorní či orchestrální hře
- umí samostatně vyhledat a nastudovat skladbu
- dokáže se orientovat ve skladbách různých stylových období

5.14 STUDIJNÍ ZAMĚŘENÍ – HRA NA PŘÍČNOU FLÉTNU

Do předmětu Hra na příčnou flétnu jsou běžně přijímáni žáci v případě, že žák je vybaven potřebnými fyzickými předpoklady.

UČEBNÍ PLÁN

	<i>I. stupeň</i>							<i>II. stupeň</i>			
	<i>1. r.</i>	<i>2. r.</i>	<i>3. r.</i>	<i>4. r.</i>	<i>5. r.</i>	<i>6. r.</i>	<i>7. r.</i>	<i>1. r.</i>	<i>2. r.</i>	<i>3. r.</i>	<i>4. r.</i>
<i>Hra na příčnou flétnu</i>	<i>1</i>	<i>1</i>	<i>1</i>	<i>1</i>	<i>1</i>	<i>1</i>	<i>1</i>	<i>1</i>	<i>1</i>	<i>1</i>	<i>1</i>
<i>Společná interpretace*</i>				<i>1</i>	<i>1</i>	<i>1</i>	<i>1</i>	<i>1</i>	<i>1</i>	<i>1</i>	<i>1</i>
<i>Hudební nauka</i>	<i>1</i>	<i>1</i>	<i>1</i>	<i>1</i>	<i>1</i>						

* Pojem Společná interpretace zahrnuje v sobě čtyři povinné kolektivní předměty, z nichž si žák zvolí jeden (viz kapitoly 5.21 Souborová hra, 5.22 Vícehlasý zpěv, 5.23 Zvonkový soubor, 5.24 Hudební seminář). Žák může na základě svým předpokladů začít navštěvovat tento předmět i dříve, než je to pro něj z hlediska osnov povinné. Výuka může probíhat i ve vícehodinových blocích.

UČEBNÍ OSNOVY VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU **HRA NA PŘÍČNOU FLÉTNU**

I. STUPEŇ

1. ročník

Žák

- zvládá základní péči o nástroj, umí pojmenovat jednotlivé části nástroje
- chápe metrytmické vztahy, rozezná základní délkové a výškové hodnoty not i pomlk a dokáže je prakticky uplatnit při hře
- ovládá vyvážené držení nástroje při správně vzpřímeném postoji a držení těla, osvojil si techniku správného dýchání a ovládá princip správného nasazení tónu
- je schopen tvořit dostatečný zvukově kvalitní tón přiměřeně svým schopnostem, ovládá hru tenuto v tónovém rozsahu d1-d2
- dokáže zahrát jednoduché lidové písně, příp. snadné skladbičky dle svých individuálních možností a schopností

2. ročník

Žák

- rozezná a hraje další drobnější hodnoty not a pomlk
- ovládá hru tenuto, legato a staccato
- hraje v rozsahu c1-g2
- umí zahrát stupnice durové do 1 křížku a 1 bé, dokáže zahrát lidové písně a jednodušší skladby přiměřeně podle svých individuálních možností a schopností
- osvojuje si základní schopnost souhry s dalším hudebním nástrojem

3. ročník

Žák

- rozlišuje běžná tempová a dynamická označení, je schopen podat zvukově kvalitní tón včetně jeho dynamických odstínů a rozsahů podle svých individuálních možností a schopností
- hraje v rozsahu c1-c3
- prodlužuje dechovou frází
- umí zahrát stupnice durové do 2 křížků a 2 bé včetně příslušných kvintakordů a jejich obrátů
- interpretuje snadné a drobnější skladby různých slohových období, dokáže zahrát lidové písně z paměti přiměřeně podle svých individuálních schopností
- uplatňuje se v souhře s dalšími hudebními nástroji

4. ročník

Žák

- rozezná běžná výrazová a agogická označení
- rozšiřuje hraný tónový rozsah nástroje od c1 po d3
- je schopen prohlubovat dále techniku dýchání a techniku souhry prstů s jazykem, artikulaci v různých rytmických obměnách a tempech, rozvíjí tuto techniku ve vybraných etudách
- umí zahrát stupnice durové do 3 křížků a bé, včetně příslušných kvintakordů a jejich obrátů
- interpretuje vybrané přednesové skladby různých žánrů přiměřené obtížnosti podle svých individuálních možností a schopností
- je schopen souhry s jinými hudebními nástroji

5. ročník

Žák

- orientuje se v interpretaci běžných melodických ozdob, ovládá různé artikulaci způsoby v kombinaci s prstovou technikou
- rozvíjí správnou intonaci svého nástroje v celém tónovém rozsahu užívaném dle svých individuálních schopností
- rozšiřuje hraný tónový rozsah od c1 po g3
- hraje stupnice durové do 4 křížků a bé, včetně příslušných kvintakordů a jejich obrátů
- dokáže si sám vyhledat a nastudovat skladby odpovídající jeho možnostem

6. ročník

Žák

- dokáže podat kvalitní a čistý tón s využitím plné dechové opory v celém svém užívaném tónovém rozsahu nástroje, rozvíjí a upevňuje hru v krajních polohách nástroje
- rozšiřuje hraný rozsah po a3
- hraje stupnice durové do 4 křížků a bé, stupnice mollové do 2 křížků a bé včetně příslušných kvintakordů a jejich obrátů
- je schopen podle svých možností samostatně pracovat na skladbě zadané učitelem nebo na samostatně vybrané skladbě
- zapojuje se a aktivně podílí na školních vystoupeních a projektech

7. ročník

Žák

- hraje v rozsahu c1-h3
- procvičuje vybrané stupnice dur, stupnice mollové do 4 křížků a bé včetně příslušných kvintakordů a jejich obrátů
- interpretuje nejrůznější přednesové skladby přiměřeného stupně obtížnosti dle svých individuálních možností a schopností a uplatňuje se v souhře těchto skladeb s dalšími nástroji
- dokáže plně využít své dovednosti hry na nástroj při hře komorní i souborové podle možností nabídky a dostupnosti ve škole

II. STUPENĚ

1. ročník

Žák

- na základě všech svých doposud získaných znalostí a dovedností umí a dokáže uplatnit všechny technické i výrazové prostředky při hře v celém rozsahu nástroje
- dokáže věnovat dostatečně patřičnou péči svému nástroji a zvládá samostatně řešit technické problémy spojené s nástrojem
- dovede naladit nástroj

2. ročník

Žák

- s jistotou se orientuje v notovém zápisu nejrůznějších skladeb, hledá svůj vlastní hudební výraz při studiu a interpretaci dané skladby, vyhledává skladby i podle svého vlastního výběru
- umí vytvořit, rozlišovat a pracovat s různou zvukovou barvou tónu a jeho kvalitou, dokáže ve skladbě najít a využívat vhodná místa pro nádechy bez přerušování frází
- zvládá přesné nasazení ve staccatu a dvojitém staccatu

3. ročník

Žák

- využívá plně výrazových a tempových prostředků, dynamických rozsahů svého nástroje stupňovitě i terasovitě, orientuje se v prostředcích moderní techniky a dokáže podle svých možností tyto prostředky zapojit do své hry na nástroj
- prohlubuje dále dechovou techniku, frázování a artikulační techniku při hře vybraných stupnic dur i moll včetně příslušných kvintakordů, septakordů a jejich obrátů, lze využít i při procvičování pentatonických a bluesových stupnic, též při hře vybraných etud a přednesových skladeb různých stupňů obtížnosti podle svých individuálních schopností a dovedností, osvojil si základy swingové artikulace

4. ročník

Žák

- dokáže samostatně nastudovat vybranou přednesovou skladbu a využít v ní výrazových i technických prostředků hry, využívá při tom i svých posluchačských zkušeností
- podle svých možností se aktivně účastní hry v komorních a souborových seskupeních, využívá při tom všechny své zkušenosti, znalosti i dovednosti, podílí se na vytváření a obohacování výsledného společného zvuku i výrazu interpretovaných skladeb

5.15 STUDIJNÍ ZAMĚŘENÍ – HRA NA DUDY

UČEBNÍ PLÁN

	<i>I. stupeň</i>							<i>II. stupeň</i>			
	<i>1. r.</i>	<i>2. r.</i>	<i>3. r.</i>	<i>4. r.</i>	<i>5. r.</i>	<i>6. r.</i>	<i>7. r.</i>	<i>1. r.</i>	<i>2. r.</i>	<i>3. r.</i>	<i>4. r.</i>
<i>Hra na zobcovou flétnu</i>	1	1	1								
<i>Hra na dudy</i>				1	1	1	1	1	1	1	1
<i>Společná interpretace*</i>				1	1	1	1	1	1	1	1
<i>Hudební nauka</i>	1	1	1	1	1						

Pozn.: Žák může z přípravného nástroje (zobcové flétny) přejít na hlavní nástroj i v jiném ročníku podle svých možností.

* Pojem Společná interpretace zahrnuje v sobě čtyři povinné kolektivní předměty, z nichž si žák zvolí jeden (viz kapitoly 5.21 Souborová hra, 5.22 Vícehlasý zpěv, 5.23 Zvonkový soubor, 5.24 Hudební seminář). Žák může na základě svým předpokladů začít navštěvovat tento předmět i dříve, než je to pro něj z hlediska osnov povinné. Výuka může probíhat i ve vícehodinových blocích.

UČEBNÍ OSNOVY VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU **HRA NA DUDY**

I. STUPEŇ

1. – 3. ročník

Žák

Žák v prvních 3 ročnících I. stupně plní učební osnovy předmětu Hra na zobcovou flétnu.

4. ročník

Žák

- má správně upevněný hudební nástroj a správný postoj
- popíše jednotlivé části nástroje a umí jej složit a rozložit
- zná základní způsoby péče o nástroj
- podle svých možností správně měchuje a tvoří tón
- je schopen ovládat nástroj v rozsahu do kvinty
- hraje jednoduchá cvičení a lidové písně

5. ročník

Žák

- interpretuje přiměřená technická cvičení nebo etudy a rozvíjí prstovou techniku
- zvládá hru jednoduchých melodií z paměti a podle sluchu (např. hra na ozvěnu)
- dokáže se zapojit do komorní hry (souhra s akordeonem), která je přiměřená jeho technické vyspělosti
- orientuje se v jednoduchých hudebních útvarech
- používá další výrazové prostředky (ritardando, accelerando)
- při hraní používá celého tónového rozsahu
- dokáže správně měchovat a udržet rovný tón
- umí nasadit stejný tón za sebou pomocí ramenářské kvinty
- má osvojeny základní návyky ve správném postoji při hraní, jakož i držení nástroje a prstokladu
- hraje jednoduché písně a skladby z oblasti lidové hudby
- umí ošetřovat nástroj
- umí popsat, jak se ladí nástroj

6. ročník

Žák

- používá tónová cvičení ke zkvalitňování tónu a měkkého nasazení
- zahraje základní melodické ozdoby
- hraje v celém rozsahu nástroje a ovládá princip měchování
- prací s vydržovanými tóny upevňuje a zdokonaluje zásady správného tvoření tónu - rozlišuje správné nasazení a ukončení tónu pomocí zásobníku vzduchu
- ovládá prstoklad
- zahraje jednoduché přednesové skladby a lidové písně z paměti i z not
- zná základní principy ladění nástroje

7. ročník

Žák

- dokáže využít všech získaných dovedností a návyků z předchozího studia a dále rozvíjí a zvyšuje technickou vyspělost, pozornost věnuje kvalitě tónu
- je seznámen s principem základní úpravy obou strojů
- využívá individuálních schopností ke zvládnutí a samostatnému nácviku skladeb různého stylu
- dokáže se uplatnit v komorních souborech
- umí využívat základních návyků měchování při nácviku vydržovaných tónů
- tvoří pevný rovný tón v celém rozsahu nástroje
- dovede zahrát synkopovaný a tečkovaný rytmus
- je schopen naladit nástroj

II. STUPENĚ

1. ročník

Žák

- umí samostatně vyhledat (použít) technická cvičení k dalšímu rozvoji techniky
- uplatňuje se nadále v komorních souborech
- pomocí správného měchování a správného držení těla tvoří plnohodnotný tón
- užívá správného nasazování a ukončování tónu
- užívá sebekontroly při sledování kvality tónu
- zná a aplikuje základní technické návyky při hře vydržovaných tónů

- hraje staccato pomocí tzv. ramenářské kvinty
- používá základních melodických ozdob (příráz, trylek, nátryl) a vibrata
- je sám schopen naladit nástroj
- dbá na vyrovnanost tónu v celém rozsahu nástroje
- dokáže doprovodit zpěváka
- dokáže se samostatně připravovat k veřejnému vystoupení

2. ročník

Žák

- využívá poslechu skladeb k vytvoření samostatného názoru při výběru skladeb a jejich nácviku
- uplatňuje se v komorních seskupeních různého nástrojového obsazení
- zvládá samostatně základní péči o nástroj a strojek a je seznámen s postupem výroby
- užívá správného nasazování a ukončování tónu
- při hře užívá hry staccato na úrovni svých schopností a dovedností
- zná historii svého nástroje a přední interprety
- podle svých možností umí na nástroj doprovodit svůj zpěv
- hraje z listu skladby přiměřené svým dispozicím a dovednostem
- zvládne drobné opravy nástroje a plátků

3. a 4. ročník

Žák

- rozeznává skladby jednotlivých stylových období
- využívá všechny doposud získané znalosti k osobitému a vyrovnanému projevu hraných skladeb
- v komorních souborech využívá pohotovosti ve hře z listu
- je schopen samostatné práce
- zvládne jednoduchou improvizaci a využívá ji
- samostatně se připravuje na koncert
- zná správný způsob domácí přípravy a dokáže ji rozvinout a využít
- umí využít svých dovedností při doprovodu či v souboru
- umí sám vyhledat a nastudovat skladbu
- účastní se dudáckých setkání a festivalů (MDF Strakonice, gajdovačky apod.)
- hraje na nástroje různého ladění

5.16 STUDIJNÍ ZAMĚŘENÍ – HRA NA VIOLONCELLO

UČEBNÍ PLÁN

	<i>I. stupeň</i>								<i>II. stupeň</i>			
	<i>PS</i>	<i>1. r.</i>	<i>2. r.</i>	<i>3. r.</i>	<i>4. r.</i>	<i>5. r.</i>	<i>6. r.</i>	<i>7. r.</i>	<i>1. r.</i>	<i>2. r.</i>	<i>3. r.</i>	<i>4. r.</i>
<i>Hra na violoncello</i>	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
<i>Společná interpretace*</i>					1	1	1	1	1	1	1	1
<i>Hudební nauka</i>	1	1	1	1	1	1						

* Pojem Společná interpretace zahrnuje v sobě čtyři povinné kolektivní předměty, z nichž si žák zvolí jeden (viz kapitoly 5.21 Souborová hra, 5.22 Vícehlasý zpěv, 5.23 Zvonkový soubor, 5.24 Hudební seminář). Žák může na základě svým předpokladů začít navštěvovat tento předmět i dříve, než je to pro něj z hlediska osnov povinné. Výuka může probíhat i ve vícehodinových blocích

UČEBNÍ OSNOVY VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU **HRA NA VIOLONCELLO**

I. STUPEŇ

Přípravné studium

Žák

- dodržuje správné postavení ruky a držení nástroje při hře
- hraje pizzicato v jednoduchých rytmických modelech
- rozezná strunu tahem smyčce na prázdných strunách

1. ročník

Žák

- zahraje podle jednoduchého notového zápisu
- dokáže tvořit tón při smycích détaché a zvládá základní dělení smyčce
- zahraje základní prstoklad
- zahraje jednoduchou píseň či skladbičku z paměti

2. ročník

Žák

- používá základní smyky détaché, legato a jejich kombinace na dvou sousedních strunách.
- používá základní prstoklady na více strunách s přechody na vedlejší strunu
- koordinuje pohyby obou rukou, využívá celý smyčec i jeho části
- podle svých dispozic a dovedností zahraje krátkou skladbičku nebo lidovou píseň z paměti.

3. ročník **Žák**

- při tvoření tónu využívá plynulost, rychlost tahu smyčce
- využívá smyky détaché, legato, staccato a jejich kombinace
- zahraje alespoň dva prstoklady a jejich kombinace s použitím na všech strunách
- zahraje výměnu základní a sedmé polohy
- rozliší nálady skladeb a jednoduchými prostředky ji dokáže vystihnout
- podle svých dispozic zahraje jednoduchou skladbu z paměti

4. ročník **Žák**

- vytvoří kvalitní tón podle svých dispozic a dovedností
- zahraje stupnice C dur, c moll, D dur, d moll, E dur, e moll přes 2 oktávy a také v široké poloze
- rozlišuje dynamické odstíny
- používá smyky détaché, legato, staccato, martellé a jejich kombinace s využitím různých částí smyčce
- orientuje se v 5. poloze
- zahraje jednoduchou skladbu, či větu z koncertina z paměti

5. ročník **Žák**

- využívá základní smyčcovou techniku a je schopen ji rozšiřovat o nové technické prvky např. skákavé smyky, řadové staccato
- zahraje vybrané stupnice přes tři oktávy
- zahraje jednoduché dvojhmaty
- orientuje se v tenorovém klíči
- hraje v polohách
- využívá zpěvnosti violoncellového tónu

6. ročník **Žák**

- má větší intonační jistotu (doladňuje) při hře v polohách a výměnách poloh
- používá vibrato
- při studiu nové skladby se dokáže orientovat v notovém zápisu a je schopen samostatně nastudovat skladbu přiměřené obtížnosti

7. ročník **Žák**

- při tvoření tónu využívá všechny možnosti barevného a dynamického odstínění hry
- používá základní i obtížnější smyky a jejich kombinace v rytmických a dynamických variantách
- orientuje se v 1.- 5. poloze - výměny do vyšších poloh jsou plynulé, zahraje jednoduché dvojhmaty
- vnímá odlišnosti různých žánrů a stylových období.

II. STUPENĚ

1. ročník Žák

- umí používat různé smyčcové techniky v rámci jedné skladby
- je schopen interpretovat skladby s odlišným emocionálním obsahem
- upevňuje se jeho intonační jistota v jednotlivých prstokladech a schopnost usilovat o vyšší tónovou kulturu
- zvládá hru v různých polohách s větší lehkostí a intonační jistotou

2. ročník Žák

- hraje v přiměřeném tempu skladby z listu
- hraje přednesové skladby z paměti
- upevňuje intonační jistotu při nácviku dvojhmatů
- zvládá si sám připravit part, vytváří si prstoklady a následně si je dokáže obhájit, dodržuje předepsané smyky

3. ročník Žák

- dokáže při nácviku smyků uvědoměle pracovat s různými částmi pravé ruky a sluchově kontrolovat jejich správné znění
- při hře stupnic má větší intonační jistotu při výměnách do vyšších poloh
- pracuje samostatně s barvou a kvalitou tónu

4. ročník Žák

- uvědoměle pracuje všemi částmi pravé ruky a to mu umožňuje zvládat mnoho druhů smyků od základních až po obtížnější, např. řadové staccato, spiccato, sautillé
- využívá volný pohyb levé ruky k výměnám poloh po celém hmatníku.
- utváří si vlastní prstoklady při nácviku skladeb s přihlédnutím na správné znění
- utváří si vlastní názor na kvalitu provedení skladeb různými interprety

5.17 STUDIJNÍ ZAMĚŘENÍ - HRA NA TROMBON

Do předmětu Hra na trombon jsou přijímáni žáci v případě, že žák je vybaven potřebnými fyzickými předpoklady.

UČEBNÍ PLÁN

	<i>I. stupeň</i>							<i>II. stupeň</i>			
	<i>1. r.</i>	<i>2. r.</i>	<i>3. r.</i>	<i>4. r.</i>	<i>5. r.</i>	<i>6. r.</i>	<i>7. r.</i>	<i>1. r.</i>	<i>2. r.</i>	<i>3. r.</i>	<i>4. r.</i>
<i>Hra na trombon</i>	<i>1</i>	<i>1</i>	<i>1</i>	<i>1</i>	<i>1</i>	<i>1</i>	<i>1</i>	<i>1</i>	<i>1</i>	<i>1</i>	<i>1</i>
<i>Společná interpretace*</i>				<i>1</i>	<i>1</i>	<i>1</i>	<i>1</i>	<i>1</i>	<i>1</i>	<i>1</i>	<i>1</i>
<i>Hudební nauka</i>	<i>1</i>	<i>1</i>	<i>1</i>	<i>1</i>	<i>1</i>						

* Pojem Společná interpretace zahrnuje v sobě čtyři povinné kolektivní předměty, z nichž si žák zvolí jeden (viz kapitoly 5.21 Souborová hra, 5.22 Vícehlasý zpěv, 5.23 Zvonkový soubor, 5.24 Hudební seminář). Žák může na základě svým předpokladů začít navštěvovat tento předmět i dříve, než je to pro něj z hlediska osnov povinné. Výuka může probíhat i ve vícehodinových blocích

UČEBNÍ OSNOVY VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU **HRA NA TROMBON**

I. STUPEŇ

1. ročník

Žák

- zná nástroj a popíše jeho jednotlivé části
- pečuje o nástroj a jeho hygienu
- orientuje se v základních rytmických hodnotách
- má uvolněný postoj při hře a správně drží nástroj
- správně nasazuje a ukončuje tón
- ví, jak se správně dýchá (vydechuje ústy a při tvoření tónu správně používá jazyk)
- zahraje jednoduchou píseň nebo jednoduchou skladbu se správným nasazením a ukončením tónu

2. ročník

Žák

- pracuje správně s dechem (přirozený hluboký nádech a volný výdech, dechová fráze))
- čte notový zápis v basovém klíči
- zahraje jednoduchou melodii z paměti
- zvládá základní druhy artikulace (začátky tónů, hra legato)
- dokáže si uvědomit a zdokonalovat základní dovednosti (správný postoj při hře, držení nástroje, postavení prstů a jejich koordinace kvalitu tónů)

3. ročník

Žák

- využívá základní návyky při hře – postoj při hře a držení nástroje
- zvládá princip správného dýchání (správné používání jazyka při artikulaci (začátky tónů, hra legato, tenuto a staccato)
- reaguje na dynamická a tempová označení v notovém zápisu
- dle svých schopností se uplatňuje v souhře s dalším nástrojem
- hraje jednoduché melodie podle sluchu

4. ročník

Žák

- zahraje základní stupnice v rozsahu B - d
- zahraje lehká cvičení zaměřená na zdokonalení nátisku a přiměřeně náročné přednesové skladby, písničky i s doprovodem
- rozpozná kvalitu tónu a uplatní ji při hře
- hraje skladby různých stylových období
- orientuje se v partituře

5. ročník

Žák

- zvládá postupně hru ve větším tónovém rozsahu, zdokonaluje jistotu a kvalitu tónu
- hraje stupnice dur i moll s akordy
- orientuje se v jednoduchém notovém zápisu a tento dovede zahrát z listu
- interpretuje lehké skladby s doprovodným nástrojem a orientuje se v souhře s jiným nástrojem

6. ročník

Žák

- zvládá větší intonační jistotu, dynamické odlišnosti, je schopen vzhledem ke svým talentovým dispozicím doladit svůj nástroj, a to jak základní ladění, tak i technickým vybavením specifickým pro trombon
- dokáže zdokonalovat soustavným zvyšováním náročnosti technických a nátiskových cvičení své hráčské dovednosti
- rozšiřuje rozsah, jistotu nasazení, technickou vyspělost a spolehlivost
- zvládá dle svých dispozic pokud možno základní rozsah nástroje a na podkladě této nátiskové jistoty i náročnější skladby

7. ročník

Žák

- transponuje jednoduché melodie
- dokáže samostatně nastudovat a interpretovat přiměřeně obtížné skladby a rozlišit pomocí výrazových prostředků hry na nástroj charakter a styl interpretované skladby
- dodržuje dynamická, tempová a výrazová označení ve prospěch hrané skladby

II. STUPENĚ

1. ročník

Žák

- pomocí etud, technických a nátiskových cvičení zdokonaluje svou hráčskou jistotu při interpretaci obtížnějších skladeb
- rozvíjí své výrazové schopnosti (melodičnost, techniku)
- zná základní pravidla tvoření tónů

2. ročník

Žák

- zvládá stále obtížnější techniku hry, nátiskovou vyspělost a spolehlivost při veřejných vystoupeních
- využívá při studiu náročnějších technických cvičení a etud
- zdokonaluje hru z listu

3. ročník

Žák

- orientuje se v historii svého nástroje, jeho příbuzných obměnách - různá ladění a konstrukce
- studuje skladby náročné na rozsah nástroje, techniku a také z různých žánrů a stylových období
- pracuje s barvou tónu

4. ročník

Žák

- uplatňuje ve hře na svůj nástroj všechny nabyté zkušenosti a vědomosti ve prospěch interpretované hudby
- nastuduje i složitou skladbu, řeší její obtížnosti a charakter
- rozpozná kvalitu díla a hodnotit vlastní i cizí interpretaci
- zapojuje se do amatérského hudebního provozu podle svých možností

5.18 STUDIJNÍ ZAMĚŘENÍ - HRA NA LESNÍ ROH

Do předmětu Hra na trombon jsou přijímáni žáci v případě, že žák je vybaven potřebnými fyzickými předpoklady.

UČEBNÍ PLÁN

	<i>I. stupeň</i>							<i>II. stupeň</i>			
	<i>1. r.</i>	<i>2. r.</i>	<i>3. r.</i>	<i>4. r.</i>	<i>5. r.</i>	<i>6. r.</i>	<i>7. r.</i>	<i>1. r.</i>	<i>2. r.</i>	<i>3. r.</i>	<i>4. r.</i>
<i>Hra na lesní roh</i>	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
<i>Společná interpretace*</i>				1	1	1	1	1	1	1	1
<i>Hudební nauka</i>	1	1	1	1	1						

* Pojem Společná interpretace zahrnuje v sobě čtyři povinné kolektivní předměty, z nichž si žák zvolí jeden (viz kapitoly 5.21 Souborová hra, 5.22 Vícehlasý zpěv, 5.23 Zvonkový soubor, 5.24 Hudební seminář). Žák může na základě svým předpokladů začít navštěvovat tento předmět i dříve, než je to pro něj z hlediska osnov povinné. Výuka může probíhat i ve vícehodinových blocích

UČEBNÍ OSNOVY VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU **HRA NA LESNÍ ROH**

I. STUPEŇ

1. ročník

Žák

- zná nástroj a popíše jeho jednotlivé části
- pečuje o nástroj a jeho hygienu
- orientuje se v základních rytmických hodnotách a čtvrt'ových taktech
- má uvolněný postoj při hře a správně drží nástroj
- správně nasazuje a ukončuje tón
- ví, jak se správně dýchá (vydechuje ústy a při tvoření tónu správně používá jazyk)

2. ročník

Žák

- pracuje správně s dechem (přirozený hluboký nádech a volný výdech, dechová fráze))
- čte notový zápis v houslovém klíči
- zahraje jednoduchou melodii z paměti
- zvládá základní druhy artikulace (začátky tónů, hra legato)
- dokáže si uvědomit a zdokonalovat základní dovednosti (správný postoj při hře, držení nástroje, postavení prstů a jejich koordinace kvalitu tónů)

3. ročník

Žák

- ovládá princip správného dýchání (správné používání jazyka při artikulaci (začátky tónů, hra legato, tenuto a staccato)
- reaguje na dynamická a tempová označení v notovém zápisu
- dle svých schopností se uplatňuje v souhře s dalším nástrojem
- hraje jednoduché melodie podle sluchu

4. ročník

Žák

- hraje v rozsahu g – c2
- zahraje lehká cvičení zaměřená na zdokonalení nátisku a přiměřeně náročné přednesové skladby, písničky i s doprovodem
- rozpozná kvalitu tónu a uplatní ji při hře
- hraje skladby různých stylových období
- orientuje se v partituře

5. ročník

Žák

- zvládá postupně hru ve větším tónovém rozsahu, zdokonaluje jistotu a kvalitu tónu
- hraje stupnice dur i moll s akordy
- orientuje se v jednoduchém notovém zápisu a tento dovede zahrát z listu
- interpretuje lehké skladby s doprovodným nástrojem a orientuje se v souhře s jiným nástrojem

6. ročník

Žák

- zvládá větší intonační jistotu, dynamické odlišnosti, je schopen vzhledem ke svým talentovým dispozicím doladovat svůj nástroj
- dokáže zdokonalovat soustavným zvyšováním náročnosti technických a nátiskových cvičení své hráčské dovednosti
- rozšiřuje rozsah, jistotu nasazení, technickou vyspělost a spolehlivost
- zvládá dle svých dispozic pokud možno základní rozsah nástroje a na podkladě této nátiskové jistoty i náročnější skladby

7. ročník

Žák

- transponuje jednoduché melodie
- dokáže samostatně nastudovat a interpretovat přiměřeně obtížné skladby a rozlišit pomoci výrazových prostředků hry na nástroj charakter a styl interpretované skladby
- dodržuje dynamická, tempová a výrazová označení ve prospěch hrané skladby
- pracuje s celým rozsahem nástroje

II. STUPENĚ

1. ročník

Žák

- pomocí etud, technických a nátiskových cvičení zdokonaluje svou hráčskou jistotu při interpretaci obtížnějších skladeb
- rozvíjí své výrazové schopnosti (melodičnost, techniku)
- zná základní pravidla tvoření tónů

2. ročník

Žák

- zvládá stále obtížnější techniku hry, nátiskovou vyspělost a spolehlivost při veřejných vystoupeních
- využívá při studiu náročnějších technických cvičení a etud
- zdokonaluje hru z listu

3. ročník

Žák

- orientuje se v historii svého nástroje, jeho příbuzných obměnách - různá ladění a konstrukce
- studuje skladby náročné na rozsah nástroje, techniku a také z různých žánrů a stylových období
- pracuje s barvou tónu

4. ročník

Žák

- uplatňuje ve hře na svůj nástroj všechny nabyté zkušenosti a vědomosti ve prospěch interpretované hudby
- nastuduje i složitou skladbu, řeší její obtížnosti a charakter
- rozpozná kvalitu díla a hodnotit vlastní i cizí interpretaci
- zapojuje se do amatérského hudebního provozu podle svých možností

5.19 STUDIJNÍ ZAMĚŘENÍ - HRA NA VARHANY

Předmět Hra na varhany zahrnuje hru na klasické píšťalové varhany. Žák se seznamuje s technikou manuálovou i pedálovou. Součástí výuky je i doprovod vlastního zpěvu a realizace číslovaného basu.

UČEBNÍ PLÁN

	<i>I. stupeň</i>							<i>II. stupeň</i>			
	<i>1. r.</i>	<i>2. r.</i>	<i>3. r.</i>	<i>4. r.</i>	<i>5. r.</i>	<i>6. r.</i>	<i>7. r.</i>	<i>1. r.</i>	<i>2. r.</i>	<i>3. r.</i>	<i>4. r.</i>
<i>Hra na varhany</i>	<i>1</i>	<i>1</i>	<i>1</i>	<i>1</i>	<i>1</i>	<i>1</i>	<i>1</i>	<i>1</i>	<i>1</i>	<i>1</i>	<i>1</i>
<i>Společná interpretace*</i>				<i>1</i>	<i>1</i>	<i>1</i>	<i>1</i>	<i>1</i>	<i>1</i>	<i>1</i>	<i>1</i>
<i>Hudební nauka</i>	<i>1</i>	<i>1</i>	<i>1</i>	<i>1</i>	<i>1</i>						

* Pojem Společná interpretace zahrnuje v sobě čtyři povinné kolektivní předměty, z nichž si žák zvolí jeden (viz kapitoly 5.21 Souborová hra, 5.22 Vícehlasý zpěv, 5.23 Zvonkový soubor, 5.24 Hudební seminář). Žák může na základě svým předpokladů začít navštěvovat tento předmět i dříve, než je to pro něj z hlediska osnov povinné. Výuka může probíhat i ve vícehodinových blocích

UČEBNÍ OSNOVY VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU **HRA NA VARHANY**

I. STUPEŇ

1. ročník

Žák

- zná manuálovou klaviaturu, orientuje se na ní
- sedí správně u nástroje, je uvolněný
- čte i reprodukuje notový zápis v houslovém i basovém klíči v rozsahu potřebném pro hru
- zná notovou osnovu, notu celou, půlovou, čtvrt'ovou, osminovou a příslušné pomlky
- hraje základními úhozy: portamento, legato, staccato
- zahraje lidovou píseň s elementárním doprovodem levé ruky
- hraje přípravná cvičení ke hře stupnic
- hraje stupnice do 4 křížků zvlášť i dohromady v protipohybu přes 1 oktávu +T5

2. ročník

Žák

- hraje durové stupnice do 4 křížků dohromady v protipohybu s malým akordem a jeho obraty zvlášť: tenuto, staccato a rozloženě
- hraje prstová cvičení určená k procvičování technických problémů
- začíná hrát pedálová cvičení zvlášť
- hraje oběma rukama současně rytmicky vyrovnaně, v tempu odpovídajícím jeho technickým schopnostem
- při reprezentaci školy se vhodně chová a obléká

3. ročník

Žák

- hraje durové stupnice do 5 křížků a 3 bé v protipohybu i v rovném pohybu s příslušnými akordy s obraty dohromady, mollové stupnice do 2 křížků rovným pohybem s příslušnými akordy a jejich obraty zvlášť i dohromady (protipohybem či rovným pohybem dle jeho individuálních schopností)
- hraje technická cvičení v rytmických i úhazových variantách
- zahraje jednoduchou skladbu v elementárním rytmu z listu v pětiprstové poloze v tónině bez předznamenání
- zahraje z paměti skladbu na veřejnosti s výrazem odpovídajícím získaným dovednostem
- hraje pedálová cvičení zvlášť

4. ročník

Žák

- začíná hrát pedálová cvičení zvlášť
- hraje vybrané durové i mollové stupnice rovným pohybem dohromady s příslušnými akordy s obraty dohromady, má-li k tomu předpoklady, hraje i velký rozklad zvlášť
- hraje etudy i přednesové skladby s odpovídajícím výrazem
- je schopen souhry s jiným nástrojem
- hraje prstová cvičení určená k procvičování již složitějších technických problémů

5. ročník

Žák

- hraje dohromady jednodušší skladby pro manuál s pedálem
- hraje vybrané durové i mollové stupnice dohromady v rovném pohybu v rychlejším vyrovnaném tempu, odpovídajícím jeho motorickým a technickým schopnostem
- hraje k příslušným stupnicím velký rozložený akord zvlášť
- zahraje jednoduchou polyfonní i klasickou skladbu a dovede ji prezentovat na veřejnosti
- dokáže zahrát z listu jednoduchou skladbu přiměřenou jeho technickým schopnostem
- hraje základní melodické ozdoby

6. ročník

Žák

- hraje chromatickou stupnici, durové i mollové stupnice a velký rozložený akord zvlášť i dohromady v tempu a způsobu hry (rovný, kombinovaný) odpovídajícím jeho individuálním technickým a motorickým schopnostem
- pracuje s dynamikou ve skladbě, dle svých schopností vystihne obsah, charakter a náladu skladby
- používá složitější hru na pedálové klaviatuře
- hraje z listu skladby odpovídající získaným technickým schopnostem a dovednostem
- je schopen nacvičit obtížnější skladbu z paměti pro veřejné vystoupení

7. ročník

Žák

- využívá všech zvukových možností nástroje
- zahraje z paměti skladbu přiměřenou jeho technickým a výrazovým schopnostem
- zná a hraje všechny durové a mollové stupnice kombinovaným způsobem s akordy a jejich obraty v tempu odpovídajícím jeho individuálním technickým a motorickým schopnostem
- realizuje part pravé ruky podle jednoduchých generálbasových značek

II. STUPENĚ

Poznámky:

Dle individuálních schopností nebo přání se žák může věnovat nebo více zaměřit na určitý hudební styl či žánr nebo na hru na historické klávesové nástroje (spinet, hammerklavier)

1. ročník

Žák

- doprovází hrou na varhany vlastní zpěv
- je schopen samostudia již probrané látky, dokáže samostatně nastudovat přiměřeně obtížnou skladbu
- zdokonaluje se ve hře podle generálbasových značek
- popíše stavbu jednoduchých mechanických píšťalových varhan

2. ročník

Žák

- zvládá hru náročnějších skladeb s důrazem na hudební a technickou úroveň a obsah etudy
- dovede realizovat part varhan podle generálbasových značek
- doprovází hrou na varhany vlastní zpěv
- zná dějiny varhanní hudby a nejvýznamnější české i světové skladatele

3. ročník

Žák

- samostatně tvoří prstoklad
- rozezná a interpretuje barokní, polyfonní, klasickou, romantickou a soudobou skladbu
- realizuje náročnější party generálního basu
- hraje na veřejných vystoupeních s jistotou a s individuálním přístupem k dané skladbě
- vyhledává v nejbližším okolí dobré varhanní nástroje a zařídí si přístup k nim

4. ročník

Žák

- interpretuje náročnější skladby různých slohových období, se skladbou samostatně pracuje po stránce technické i výrazové, dokáže samostatně používat pedál
- hraje na veřejných vystoupeních s jistotou a s individuálním přístupem k dané skladbě
- seznamuje se s významnými varhanami na Moravě a v Čechách a navštíví je.

5.20 STUDIJNÍ ZAMĚŘENÍ – HRA NA BICÍ NÁSTROJE

UČEBNÍ PLÁN

	<i>I. stupeň</i>							<i>II. stupeň</i>			
	<i>1. r.</i>	<i>2. r.</i>	<i>3. r.</i>	<i>4. r.</i>	<i>5. r.</i>	<i>6. r.</i>	<i>7. r.</i>	<i>1. r.</i>	<i>2. r.</i>	<i>3. r.</i>	<i>4. r.</i>
<i>Hra na bicí nástroje</i>	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
<i>Společná interpretace*</i>				1	1	1	1	1	1	1	1
<i>Hudební nauka</i>	1	1	1	1	1						

* Pojem Společná interpretace zahrnuje v sobě čtyři povinné kolektivní předměty, z nichž si žák zvolí jeden (viz kapitoly 5.21 Souborová hra, 5.22 Vícehlasý zpěv, 5.23 Zvonkový soubor, 5.24 Hudební seminář). Žák může na základě svým předpokladů začít navštěvovat tento předmět i dříve, než je to pro něj z hlediska osnov povinné. Výuka může probíhat i ve vícehodinových blocích

UČEBNÍ OSNOVY VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU **HRA NA BICÍ NÁSTROJE**

I. STUPEŇ

1. ročník

Žák

- pojmenuje a ukáže části bicí soupravy
- správně sedí, správně drží paličky
- ovládá elementární hru na malý buben s uvolňováním rukou
- zahraje na malý buben jednoduchá cvičení ve 4/4 taktu
- zahraje základní rytmus na high-hat
- zahraje základní rytmus na velký buben

2. ročník

Žák

- zahraje náročnější rytmy na malý buben
- předvede základní hru na bicí soupravu
- zahraje cvičení na hudební paměť – vícetaktové ozvěny
- pomocí základních dynamických značek (p, mf, f) odstíní skladbu

3. ročník

Žák

- zahraje víření na malý buben s dynamickým odstíněním
- správně člení hudební fráze
- předvede nezávislou hru rukou a nohou
- hraje na bicí soupravu s přidáním hry na dva tom-tomy
- zahraje doprovody s přidáním hry na high-hat

4. ročník

Žák

- zahraje jednoduché beatové doprovody a beaky na 4, 8, 12 a 16 taktů
- ovládá víření na malý buben, rymické figury a akcenty
- používá dynamické odstínění (p, mf, f, crescendo, decrescendo), agogiku (ritardando, ritenuto, accelerando)
- zahraje jednoduché skladby různého charakteru (polka, valčík, beat apod.)
- zahraje z paměti jednoduchou skladbu

5. ročník

Žák

- nezávisle ovládá ruce a nohy
- mám správné držení těla a uchopení paliček
- uvolňuje zápěstí
- ovládá víření na osminách a šestnáctinách
- zahraje z listu jednoduchou skladbu

6. ročník

Žák

- ve hře na malý buben ovládá různé druhy taktů, i střídavé
- víření na malý buben umí zahrát s dynamickým odstíněním
- při hře na soupravu používá paradydly v kombinaci s velkým a malým bubnem a tom-tomy
- improvizuje v jednoduchých tanečních skladbách
- zahraje jednoduchý, dvojitý a trojitý příraz

7. ročník

Žák

- dokonaleji ovládá hru rytmických figur, přírazů, synkop, triol, sextol, kvintol
- převede hru s breaky
- dovede seřadit a naladit nástroj
- zná historický vývoj hudebních nástrojů a jejich členění a konstrukci
- samostatně pracuje s hudebními nahrávkami

II. STUPEŇ

1. - 2. ročník

Žák

- samostatně improvizuje různé doprovody
- zvládá dokonaleji hru z paměti a z listu
- rozšiřuje hru dalších stylů a žánrů
- plynule zahraje rytmické přechody ve skladbách, cítí metrické změny
- pracuje se zvukovou aparaturou

3. - 4. ročník

Žák

- zahraje variace na beatový základ
- představí své vlastní pojetí interpretace skladeb
- má větší přehled o historii a klasifikaci bicích nástrojů
- dovede prosadit své zájmy a preference ve výběru skladeb

5.20 VYUČOVACÍ PŘEDMĚT – HUDEBNÍ NAUKA

UČEBNÍ OSNOVY PŘEDMĚTU HUDEBNÍ NAUKA

Přípravné studium

Žák

- popíše notovou osnovu
- zapíše houslový klíč do notové osnovy
- rozezná notu celou, půlovou, čtvrt'ovou, osminovou a pomlky stejných hodnot, umí je zapsat
- ovládá hudební abecedu vzestupně a sestupně
- rozezná v notové osnově noty v houslovém klíči c1 – c2 a umí je zapsat
- rozezná 2/4, 3/4, 4/4 takty
- dokáže reprodukovat jednoduchý rytmus ve 2/4, 3/4, 4/4 taktu
- ovládá pěvecký postoj a snaží se o správné dýchání a artikulaci
- zazpívá jednoduchou píseň
- dokáže rytmizovat říkadla hrou na tělo
- používá Orffovy nástroje při doprovodu jednoduché písně a umí je pojmenovat

1. ročník

Žák

- ovládá pěvecký postoj a snaží se o správné dýchání a artikulaci
- dokáže reprodukovat tóny a melodie v rozsahu c1 – c2
- dokáže rozlišit tóny a zvuky kolem sebe
- rozlišuje tóny vysoké – nízké, krátké – dlouhé
- poslechem rozezná zda melodie stoupá nebo klesá
- rozezná skladby smutné – veselé, rychlé – pomalé
- dokáže zahrát k jednoduchým písním doprovod na Orffovy nástroje
- rozezná v notové osnově noty g – c3 a umí je zapsat
- rozezná notu celou, půlovou, čtvrt'ovou, osminovou, šestnáctinovou, půlovou s tečkou, čtvrt'ovou s tečkou a pomlky stejných hodnot, umí je zapsat
- zná funkci posuvek a odrážky
- vyjmenuje názvy křížků a béček
- zná základní dynamické a tempové označení
- zapíše stupnici C dur
- vytleská rytmus v taktu 2/4, 3/4, 4/4, 3/8, 6/8
- vysvětlí základní označení dynamiky (pp, p, mf, f, ff, crescendo, decrescendo)
- vysvětlí hudební pojmy ritardando, accelerando
- zapíše basový klíč do notové osnovy
- rozezná v notové osnově noty v basovém klíči c – c1

2. ročník

Žák

- rozezná v notové osnově noty g – c3 a umí je zapsat
- umí zapsat noty s křížky a béčky
- vytleská takty s notu celou, půlovou, čtvrt'ovou, osminovou a s pomlkami stejných hodnot
- vysvětlí rozdíl mezi stupnicí a tóninou

- vysvětlí hudební pojmy repetice, prima volta a sekunda volta, ritardando, accelerando, adagio, koruna, staccato, legato, moderato, andante, allegro, ligatura
- vysvětlí pojem půltón a celý tón
- umí zapsat durové stupnice C, G, D, F, B, jejich půltóny a akord
- vyjmenuje základní intervaly a doplní druhou notu daného intervalu
- pozná základní hudební nástroje bicí, dechové dřevěné, dechové žesťové, smyčcové
- zahraje rytmický doprovod jednoduché písně
- vyjmenuje zpěvní hlasy

3. ročník

Žák

- vyjmenuje a zapíše ve správném pořadí křížky a béčka
- umí zapsat durové stupnice do 4 křížků a 4béček, jejich půltóny a akord
- vysvětlí pojem mollová stupnice aiolská, harmonická a melodická, ví, jak se tvoří
- umí zapsat mollovou stupnici a moll a její akord
- přečte a zapíše noty v basovém klíči c – c1
- umí označit hlavní stupně ve stupnici (T, S, D)
- doplní nebo najde tónický kvintakord a jeho obraty (T6, T4/6) k durovým stupnicím do 4 křížků a k mollové stupnici a moll
- vyjmenuje intervaly a rozdělí je na čisté a velké
- pozná zapsaný interval, dovede ho pojmenovat a od daných tónů zapíše zadaný interval
- zapíše rytmus jednoduché písničky
- rozdělí základní hudební nástroje do skupin
- vysvětlí pojem tempo a základní označení tempa (Adagio, Moderato, Allegro, accelerando, ritardando)
- vysvětlí označení přednesu – cantabile, dolce, espressivo, meno
- vysvětlí pojem tónina a pozná z notového zápisu tóninu dané písně
- zná základní díla B. Smetany, A. Dvořáka a L. Janáčka

4. ročník

Žák

- zapíše a přečte noty s křížky nebo b (g – g3)
- zapíše durové stupnice do 7 křížků a 7béček, jejich půltóny a akord
- zapíše mollové stupnice do 7 křížků a 7béček a jejich akord
- doplní nebo najde tónický kvintakord (T5) a jeho obraty (T6, T4/6) k durovým a mollovým stupnicím do 7 křížků
- pozná a zařadí méně známé hudební nástroje do skupin
- přečte a zapíše noty (s křížky a béčky) v basovém klíči (c1-G)
- rozdělí a zapíše intervaly na čisté, velké a malé
- vysvětlí pojem tempo a změny v tempu (accelerando, ritardando, a tempo)
- vysvětlí pojem enharmonický tón a umí ho k daným tónům zapsat
- vysvětlí rozdíl mezi písní lidovou a umělou
- Národní divadlo, Rudolfinum, Česká filharmonie, Pražské jaro - jejich spojení s hudbou
- pozná základní melodické ozdoby (příraz, skupinka, nátryl, náraz, trylek, obal)
- vysvětlí pojem transpozice a umí transponovat jednoduchou píseň o daný interval
- přiřadí k dané stupnici stupnici stejnojmennou a paralelní
- vyjmenuje pěvecké soubory a vyjmenuje zpěvní hlasy
- zapíše hlavní kvintakordy T5, S5, D5 daných durových stupnic
- zapíše D7 k dané durové stupnici
- zná nejznámější díla J. S. Bacha, W. A. Mozarta, L. v Beethovena

5. ročník

Žák

- zapíše a přečte noty v basovém a houslovém klíči (C-g³)
- doplní k daným tónům enharmonické tóny
- pojmenuje komorní soubory podle počtu hráčů (duo, trio,...) a podle nástrojového obsazení (klavírní, smyčcový, ...)
- zapíše daný interval čistý, velký, malý, zvětšený a zmenšený
- doplní nebo napíše hlavní a vedlejší kvintakordy v durových stupnicích
- vysvětlí značky v notách – tenuto, portamento, staccato, legato, legatissimo
- vysvětlí pojem opera, muzikál, opereta, činohra a melodram
- přečte a zapíše akord podle kytarové značky
- pozná lidové a historické nástroje
- zapíše dominantní septakord v durové stupnici
- popíše tance– mazurka, polonéza, tarantela, bolero, čardáš, polka, valčík
- konsonance, disonance
- zapíše jednoduchý rytmický diktát
- orientuje se v základních slohových obdobích od nejstarších dob po současnost, zná nejvýznamnější představitele a díla jednotlivých období dějin hudby

5.21 VYUČOVACÍ PŘEDMĚT – SOUBOROVÁ HRA

Pojem Souborová hra v sobě zahrnuje pro účely tohoto ŠVP kolektivní hudební aktivitu, v níž se rozvíjí žákova kompetence k souhře s jedním nebo více hudebníky, k zodpovědnosti za kolektivní spolupráci.

Patří sem souhra dvou nebo více hudebních nástrojů (komorní hra dechových nástrojů, kytarový soubor, rytmická skupina)

Předmět se realizuje ve 4. - 7. ročníku I. stupně a ve II. stupni.

Poznámka:

Na základě individuálních předpokladů může žák navštěvovat vyučovací předmět Souborová hra i dříve než je to pro něj z hlediska osnov povinné.

Učební osnovy předmětu **Souborová hra**

I. STUPEŇ

4. – 5. ročník

Žák

- je schopen rytmicky a tempově přesné souhry
- dbá na přesnou intonaci a kvalitu tónu, pozná, kdy jeho nástroj neladí
- vnímá dynamiku a celkový charakter skladby
- při hře správně sedí (okraj židle) nebo má správný postoj
- dbá zásad správného vystupování na jevišti (oblečení, klanění, spořádaný nástup a odchod)
- při zkouškách dodržuje kázeň a dbá pokynů vedoucího souboru
- udrží správné tempo skladby
- kladně působí na ostatní spoluhráče
- je schopen reagovat na gesta vedoucího hráče nebo dirigenta (nástupy, závěr, dynamika, tempové změny apod.)
- uvědomuje si svou spoluzodpovědnost při společném díle

6. – 7. ročník

Žák

- využívá maximálně svých technických dovedností a společné dílo jej motivuje k většímu zdokonalování se ve svém nástrojovém zaměření
- rozezná styl a žánr skladeb
- spolupracuje aktivně s ostatními
- dovede naladit na jevišti svůj nástroj
- dodržuje tempová, dynamická a frázovací označení
- pozná sám při souhře, kdy má jeho hlas vyniknout a kdy má být naopak upozaděn
- učí se poslouchat nejen svůj hlas, ale i party ostatních
- dbá na kvalitu domácí přípravy
- využije vždy možnosti společného vystupování

II. STUPEŇ

1. - 2. ročník

Žák

- je schopen samostatně nastudovat part
- dokáže i během hry ve vhodnou chvíli doladit svůj nástroj
- dovede se podílet na výběru skladeb podle interpretačních schopností souboru
- dokáže projevit svůj názor
- vnímá dobře party ostatních a podle nich se přizpůsobuje a doladuje
- je odpovědný vůči ostatním
- aktivně se podílí na průběhu veřejných vystoupení (dodržuje určené časy, pomáhá s technickým zabezpečením koncertu, pomáhá mladším spoluhráčům)
- podle svých možností zahraje na historický nebo svému nástroji příbuzný hudební nástroj
- zapíše jednoduché skladby v notopisném počítačovém programu

3. - 4. ročník

Žák

- zdokonaluje si čtení z listu
- podílí se na výběru skladeb pro soubor
- je schopen vést menší dělenou zkoušku
- dokáže poradit mladším členům v souboru
- učí se dirigentská gesta
- vyhledává možnosti společného vystupování
- dokáže zapisovat složitější skladby v notopisném počítačovém programu
- dokáže popsat historii svého hudebního nástroje a nástrojů jemu příbuzných
- objasní jednoduché harmonické příklady

5.22 VYUČOVACÍ PŘEDMĚT – VÍCEHLASÝ ZPĚV

Pojem Vícehlasý zpěv v sobě zahrnuje pro účely tohoto ŠVP kolektivní zpěvní aktivitu, v níž se rozvíjí žákova kompetence ke společnému zpěvu, k zodpovědnosti za kolektivní spolupráci.

Předmět se realizuje ve 4. - 7. ročníku I. stupně a ve II. stupni.

Poznámka:

Na základě individuálních předpokladů může žák navštěvovat vyučovací předmět Vícehlasý zpěv i dříve než je to pro něj z hlediska osnov povinné.

Učební osnovy předmětu **Vícehlasý zpěv**

I. STUPEŇ

4. – 5. ročník

Žák

- je schopen držet společný rytmus a tempo
- dbá na přesnou intonaci a kvalitu tónu, pozná, kdy neladí s ostatními
- vnímá dynamiku a celkový charakter skladby
- zpívá čistě v unisonu v písničkách kánonického charakteru
- dbá zásad správného vystupování na jevišti (oblečení, klanění, spořádaný nástup a odchod)
- při zkouškách dodržuje kázeň a dbá pokynů vedoucího souboru
- kladně působí na ostatní zpěváky
- je schopen reagovat na gesta dirigenta (nástupy, závěr, dynamika, tempové změny apod.)
- uvědomuje si svou spoluzodpovědnost při společném díle

6. – 7. ročník

Žák

- zpívá ve dvouhlasých a vícehlasých skladbách
- rozezná styl a žánr skladeb
- spolupracuje aktivně s ostatními
- intonuje čistě svůj part
- dodržuje tempová, dynamická a frázovací označení
- pozná sám, kdy má jeho hlas vyniknout a kdy má být naopak upozaděn
- učí se poslouchat nejen svůj hlas, ale i party ostatních
- dbá na kvalitu domácí přípravy
- využije vždy možnosti společného vystupování

II. STUPEŇ

1. - 2. ročník

Žák

- je schopen samostatně nastudovat part
- dokáže se i po chybě vrátit zpět do svého hlasu
- dovede sjednotit dynamicky a barevně svůj hlas s ostatními
- vnímá dobře party ostatních a podle nich se přizpůsobuje a doladuje
- je odpovědný vůči ostatním
- aktivně se podílí na přípravě a průběhu veřejných vystoupení (dodržuje určené časy, pomáhá s technickým zabezpečením koncertu, pomáhá mladším žákům)

3. - 4. ročník

Žák

- zdokonaluje si čtení z listu a zpěv z paměti
- podílí se na výběru skladeb pro soubor
- je schopen vést menší dělenou zkoušku
- dokáže poradit mladším členům v souboru
- učí se dirigentská gesta
- vyhledává možnosti společného vystupování
- objasní jednoduché harmonické příklady

5.23 VYUČOVACÍ PŘEDMĚT – ZVONKOVÝ SOUBOR

Naše škola je jedinou ZUŠ v republice, kde se vyučuje hra na ruční zvonky. Jedná se o sestavu 60 trubicových zvonků (tzv. chimes) v chromatickém rozsahu 5 oktáv. Soubor ručních zvonků na naší škole navštěvují především žáci, kteří studují hru na klavír. Výuka se koná ve dvou skupinách (začátečníci a pokročilí). Podle složitosti skladeb se počet hráčů pohybuje od dvou do dvaceti.

Předmět se realizuje ve 4. - 7. ročníku I. stupně a ve II. stupni.

Poznámka:

Na základě individuálních předpokladů může žák navštěvovat vyučovací předmět Zvonkový soubor i dříve než je to pro něj z hlediska osnov povinné.

Učební osnovy předmětu **Zvonkový soubor**

4. – 5. ročník

Žák

- zahraje tón technicky správným úhozem
- dokáže správně utlumit tón
- umí ovládat dva zvonky najednou
- zahraje správnou technikou krátký slabý úhoz, tzv. staccato
- vnímá dynamiku a celkový charakter skladby
- při hře má rovný postoj
- dbá zásad správného vystupování na jevišti (oblečení, klanění, spořádaný nástup a odchod)
- při zkouškách dodržuje kázeň a dbá pokynů vedoucího souboru
- předvede přípravnou fázi ke hře podle dirigentových pokynů (1. základní postoj, 2. položení rukou na zvonky, 3. zvednutí zvonků, 4. hra)
- udrží správné tempo skladby
- je schopen reagovat na gesta dirigenta (nástupy, závěr, dynamika, tempové změny apod.)
- uvědomuje si svou spoluzodpovědnost při společném díle

6. – 7. ročník

Žák

- využívá maximálně svých technických dovedností a společné dílo jej motivuje k většímu zdokonalování
- rozezná styl a žánr skladeb
- spolupracuje aktivně s ostatními
- dodržuje tempová, dynamická a frázovací označení
- kladně působí na ostatní spoluhráče
- pozná sám při souhře, kdy má jeho tón vyniknout a kdy má být naopak upozaděn
- učí se poslouchat nejen svůj hlas, ale i party ostatních
- dbá na kvalitu domácí přípravy
- pomáhá aktivně při přípravě zkoušky a koncertu (příprava zvonků, podložek a stolů)
- využije vždy možnosti společného vystupování

II. STUPEŇ

1. - 2. ročník

Žák

- je schopen samostatně nastudovat part nebo sólovou skladbu podle svého výběru
- dokáže se po chybě vrátit do správného taktu
- dovede se podílet na výběru skladeb pro soubor
- dokáže projevit svůj názor
- nastuduje skladbu podle svých možností a svého zaměření
- vnímá dobře party ostatních a podle nich se přizpůsobuje
- je odpovědný vůči ostatním
- dodržuje udané tempo skladby, nezrychluje
- aktivně se podílí na přípravě a průběhu vystoupení (dodržuje určené časy, pomáhá s technickým zabezpečením koncertu, pomáhá mladším spoluhráčům)
- zapíše vybranou skladbu v počítačovém notopisném programu

3. - 4. ročník

Žák

- zdokonaluje si čtení z listu
- podílí se na výběru skladeb pro soubor
- je schopen vést menší dělenou zkoušku
- dokáže poradit mladším členům v souboru
- učí se dirigentská gesta
- vyhledává možnosti společného vystupování
- objasní jednoduché harmonické příklady
- uvede historii vybraného hudebního nástroje a jeho technický vývoj

5.24 VYUČOVACÍ PŘEDMĚT – HUDEBNÍ SEMINÁŘ

V tomto předmětu se žáci seznámí teoreticky i prakticky s historickými hudebními nástroji (gemshorn, cornamusa, šalmaj, dudy, cimbálek, akordická citera, harfa, niněra, zvonkohra) s méně častými klávesovými nástroji (varhany, spinet, hammerklavier, harmonium, heligónka). Podle svého zaměření se naučí na uvedené nástroje společně hrát. Noty pro tyto nástroje se naučí zapisovat v notopisném programu Capella.

Předmět se realizuje ve 4. - 7. ročníku I. stupně a ve II. stupni.

Poznámka:

Na základě individuálních předpokladů může žák navštěvovat vyučovací předmět Hudební seminář i dříve než je pro něj z hlediska osnov povinné.

Učební osnovy předmětu **Hudební seminář**

4. – 5. ročník

Žák

- vyjmenuje základní druhy hudebních nástrojů a uvede příklady
- podle svých možností zahraje na historický nebo svému nástroji příbuzný hudební nástroj jednoduchou melodii
- zapíše jednoduché skladby v notopisném počítačovém programu
- je schopen rytmicky a tempově přesné souhry
- dbá na přesnou intonaci a kvalitu tónu
- vnímá dynamiku a celkový charakter skladby
- při hře správně sedí (okraj židle) nebo má správný postoj
- při zkouškách dodržuje kázeň a dbá pokynů vedoucího souboru
- udrží správné tempo skladby
- je schopen reagovat na gesta vedoucího hráče nebo dirigenta (nástupy, závěr, dynamika, tempové změny apod.)
- uvědomuje si svou spoluzodpovědnost při společném díle

6. – 7. ročník

Žák

- využívá maximálně svých technických dovedností a společné dílo jej motivuje k většímu zdokonalování se ve svém nástrojovém zaměření
- rozezná styl a žánr skladeb
- popíše vybrané hudební nástroje a uvede jejich možnosti
- spolupracuje aktivně s ostatními
- kladně působí na ostatní spoluhráče
- nastuduje jednoduchý part skladby nebo sólovou jednoduchou skladbu na vybraný nástroj
- pozná sám při souhře, kdy má jeho hlas vyniknout a kdy má být naopak upozaděn
- učí se poslouchat nejen svůj hlas, ale i party ostatních
- dbá na kvalitu domácí přípravy
- využije vždy možnosti společného vystupování
- dbá zásad správného vystupování na jevišti (oblečení, klanění, spořádaný nástup a odchod)
- zapíše jednoduchou skladbu v počítačovém programu

II. STUPĚŇ

1. - 2. ročník

Žák

- je schopen samostatně nastudovat part
- dokáže i během hry ve vhodnou chvíli doladit svůj nástroj
- dovede se podílet na výběru skladeb podle interpretačních schopností souboru
- dokáže projevit svůj názor
- vnímá dobře party ostatních a podle nich se přizpůsobuje a doladuje
- je odpovědný vůči ostatním
- aktivně se podílí na průběhu veřejných vystoupení (dodržuje určené časy, pomáhá s technickým zabezpečením koncertu, pomáhá mladším spoluhráčům)
- podle svých možností zahraje na historický nebo svému nástroji příbuzný hudební nástroj
- zapíše jednoduché skladby v notopisném počítačovém programu

3. - 4. ročník

Žák

- zdokonaluje si čtení z listu
- podílí se na výběru skladeb pro soubor
- je schopen vést menší dělenou zkoušku
- dokáže poradit mladším členům v souboru
- učí se dirigentská gesta
- vyhledává možnosti společného vystupování
- dokáže zapisovat složitější skladby v notopisném počítačovém programu
- dokáže popsat historii svého hudebního nástroje a nástrojů jemu příbuzných
- objasní jednoduché harmonické příklady

6 VZDĚLÁVACÍ OBSAH VÝTVARNÉHO OBORU

Výtvarný obor je zaměřen na komplexní rozvoj žákovy osobnosti prostřednictvím výtvarných disciplín, kterými prostupuje předmět Výtvarná kultura - samostatně hodnocen je pouze ve IV. ročníku II. stupně.

Přípravné studium

UČEBNÍ PLÁN - DVOULETÉ PŘÍPRAVNÉ STUDIUM

	<i>1. ročník</i>	<i>2. ročník</i>
<i>Přípravná výtvarná výchova</i>	2	2

UČEBNÍ OSNOVY VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU **PŘÍPRAVNÁ VÝTVARNÁ VÝCHOVA**

Hlavním cílem přípravné výtvarné tvorby je získat a podpořit zájem žáků o výtvarnou tvorbu. Žáci se hravou formou seznámí s technikami výtvarné tvorby, rozvíjí si tvořivost, dovednosti a fantazii.

1. ročník

Žák

- komunikuje s vrstevníky i pedagogy
- respektuje práci ostatních
- projevuje zájem o výtvarnou tvorbu
- rozezná základní barvy
- pojmenovává objekty - popis

2. ročník

Žák

- rozezná základní barvy
- vhodně používá kresebné prostředky - tužka, pastelka
- výtvarně vyjadřuje své prožitky
- zobrazuje jednoduché objekty
- udržuje své pracovní místo v pořádku

I. STUPENĚ

UČEBNÍ PLÁN

	<i>I. stupeň</i>							<i>II. stupeň</i>			
	<i>1. r.</i>	<i>2. r.</i>	<i>3. r.</i>	<i>4. r.</i>	<i>5. r.</i>	<i>6. r.</i>	<i>7. r.</i>	<i>1. r.</i>	<i>2. r.</i>	<i>3. r.</i>	<i>4. r.</i>
<i>Plošná tvorba</i>	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	1
<i>Prostorová tvorba</i>	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
<i>Výtvarná kultura</i>	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1

UČEBNÍ OSNOVY VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU **PLOŠNÁ TVORBA**

1. ročník

Žák

- zná vlastnosti tužky
- používá správně vodové a temperové barvy
- vnímá a využívá základní vyjadřovací prostředky - linie, tvar, barva
- dokáže hodnotit vlastní práci

2. ročník

Žák

- správně pracuje s tužkou, tuší, voskovým pastelem, vodovými, temperovými a anilínovými barvami
- zvládne techniku monotypu
- navštíví vhodnou výstavu umění
- vědomě hodnotí vlastní práci
- používá základní vyjadřovací prostředky - linie, barva, tvar, kompozice

3. ročník

Žák

- pracuje správně s tužkou, tuší, suchým a voskovým pastelem, s vodou ředitelnými barvami
- vědomě používá základní vyjadřovací prostředky - linie, tvar, barva, kompozice
- zvládne samostatně tisk z papírové matrice
- zná architektonické památky ve svém bydlišti a v Hrotovicích
- navštíví vhodnou výstavu

4. ročník

Žák

- samostatně zvládne malbu akrylovou barvou a techniku suché jehly, vědomě používá obrazotvorné prvky plošného vyjadřování (bod, linie, tvar, barva, kompozice) a poznává jejich vzájemné vztahy - shoda, podobnost
- dokáže pozorovat realitu, pokouší se ji převést do výtvarné podoby
- hodnotí vědomě práci vlastní i práci spolužáků
- samostatně udržuje své pracovní místo v čistotě
- zná památky v Hrotovicích a okolních obcích
- navštíví výstavu F. B. Zvěřiny v rodném domě v Hrotovicích

5. ročník

Žák

- využívá možnosti a vlastnosti dalších výtvarných technik - linoryt, pastel
- vědomě používá obrazotvorné prvky plošného vyjádření (bod, linie, tvar, barva, objem, plocha, prostor), poznává jejich vlastnosti a vztahy - shoda, podobnost, kontrast, opakování
- samostatně plánuje práci, udržuje své pracovní místo v čistotě
- vnímá sám sebe jako autora uměleckého díla
- navštíví výstavu, snaží se utvořit si o ní vlastní názor

6. ročník

Žák

- zná vlastnosti a možnosti dalších výtvarných technik - lept, olej
- používá obrazotvorné prvky plošného vyjadřování (bod, linie, tvar, objem, plocha, prostor, světlo, barvy)
- pozoruje realitu a vědomě ji převádí do výtvarné podoby
- vnímá sebe a své spolužáky jako autory uměleckých děl
- používá základní pojmy z oblasti výtvarné tvorby
- utváří si vlastní názor na umělecké dílo
- zná památky v okrese Třebíč

7. ročník

Žák

- zná základní vlastnosti a možnosti počítačové grafiky a digitální fotografie
- vědomě používá obrazotvorné prvky plošného vyjadřování (bod, linie, tvar, barva, objem, plocha, prostor, světlo, textura) a poznává jejich vlastnosti a vztahy (shoda, podobnost, kontrast, opakování, rytmus, dynamika, struktura, pohyb, proměna v čase)
- převádí vědomě pozorovanou skutečnost do výtvarné podoby
- respektuje odlišné názory na umělecká díla, vytváří si vlastní názor
- formuluje vlastní názor na výtvarné styly
- používá umělecké termíny a pojmy
- plánuje práci, samostatně výtvarně tvoří, umí zvolit vhodnou techniku
- aktivně se seznamuje s historií i současností výtvarného umění
- orientuje se v uměleckých směrech a slozích, inspiruje se v různých oblastech světové kultury

II. STUPEŇ

1. – 2. ročník

Žák

- propojuje a rozlišuje obsah a formu
- vědomě používá výrazové možnosti vybrané plošné techniky
- řeší samostatně výtvarné problémy
- pracuje s vizuálními symboly a znaky
- při tvorbě využívá analýzu, syntézu, posuny významu, parafrázi, abstrahování
- orientuje se v uměleckých slozích a směrech

3. a 4. ročník

Žák

- rozlišuje a propojuje obsah a formu

- pracuje samostatně, vybírá si náměty, je schopen formulovat a obhájit své názory
- volí vhodnou techniku, ovládá její technologický postup
- správně používá odbornou terminologii

UČEBNÍ OSNOVY VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU **PROSTOROVÁ TVORBA**

I. STUPENĚ

1. ročník

Žák

- pracuje s keramickou hlinou - plnění forem, tvorba plošného reliéfu
- dodržuje hygienické zásady při práci s keramickou hlinou

2. ročník

Žák

- vytvoří jednoduchý objekt z keramické hlíny - modelování z volné ruky
- dodržuje hygienické zásady
- samostatně modeluje z papírové hmoty, dovede ji připravit

3. ročník

Žák

- vytváří objekty z keramické hlíny - válečková technika
- dodržuje hygienické zásady
- samostatně pracuje se sádkou - odlévání, dovede sádku správně připravit

4. ročník

Žák

- vytváří objekty z keramické hlíny plátovou technikou
- dodržuje hygienické zásady
- vytváří drátěné objekty
- hodnotí práci svoji i svých spolužáků

5. ročník

Žák

- modeluje duté objekty z keramické hlíny dle reálné skutečnosti
- dodržuje hygienické a bezpečnostní zásady
- pracuje se dřevem - jednoduchý reliéf
- vědomě hodnotí práci svoji i ostatních

6. ročník

Žák

- pracuje s keramickou hlinou na hrncířském kruhu- miska
- dodržuje hygienické a bezpečnostní zásady
- vhodně využívá plastový materiál - tavení, lepení
- respektuje hodnocení vlastní práce spolužáky, samostatně hodnotí proces a výsledek tvorby

7. ročník

Žák

- vědomě používá obrazotvorné prvky prostorového vyjádření, poznává jejich vlastnosti a vztahy, porovnává a hodnotí jejich účinky
- pozorovanou realitu vědomě převádí do výtvarné podoby

- práci plánuje, dodržuje výtvarné a technologické postupy, stanovuje cíle
- kombinuje vhodně materiály a techniky v prostorových činnostech včetně objektové a akční tvorby
- inspiruje se fantazií i realitou

II. STUPEŇ

1. a 2. ročník

Žák

- pracuje s vizuálními znaky a symboly, rozlišuje a propojuje obsah a formu
- je schopen pracovat v týmu
- vědomě uplatňuje výrazové a kompoziční vztahy, je schopen je osobitě aplikovat
- inspiruje se v historii i současnosti

3. a 4. ročník

Žák

- zná obrazotvorné prvky plošného vyjádření, jejich výrazové a výtvarné vlastnosti a vztahy
- správně používá odbornou terminologii vztahující se k dané oblasti
- inspiruje se v historii i současnosti
- dokumentuje vlastní práci, uvědomuje si své pokroky a vývoj
- dokáže prezentovat vlastní práci, volí vhodnou formu adjustace a výstavní koncepce

UČEBNÍ OSNOVY VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU **VÝTVARNÁ KULTURA**

4. ročník

Žák

- rozlišuje jednotlivá kulturněhistorická období podle typických znaků,
- vybírá si individuálně podněty pro svoji tvorbu
- zná nejméně jedno české a světové dílo, popř. osobnost z každého období z oblasti architektury, malířství a sochařství
- orientuje se v současném umění, dokáže se jím inspirovat
- vytváří si a formuluje vlastní názory, které umí obhájit, respektuje názory ostatních, umí se poučit, prezentuje práci vlastní i druhých

7 VZDĚLÁVACÍ OBSAH TANEČNÍHO OBORU

Studijní zaměření — TANEČNÍ UMĚNÍ

UČEBNÍ PLÁN - DVOULETÉ PŘÍPRAVNÉ STUDIUM

	<i>I. ročník</i>	<i>II. ročník</i>
<i>Přípravná taneční výchova</i>	2	2

UČEBNÍ OSNOVY VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU **PŘÍPRAVNÁ TANEČNÍ VÝCHOVA**

1. ročník

Žák zvládá

- průpravné cvičení pro taneční chůzi
- protažení a uvolnění svalů trupu
- protažení a uvolnění dolních a horních končetin
- prostor – pohyb vpřed a vzad
- průpravné cvičení pro taneční běh
- obratnost – rychlé změny tanečních poloh
- pohyb v prostoru – rozestoupení dětí směrem k bodu
- rychlé reakce v prostoru – řada, zástup, kruh
- vztahy mezi dětmi – dvojice, trojice, skupina

2. ročník

Žák

- umí protáhnout a uvolnit celé tělo v základních polohách na místě
- orientuje se v prostoru a ve vzájemných vztazích
- rozlišuje základy rytmického a intonačního cítění, dynamiku
- zapojí se do jednoduchých pohybových a tanečních her
- přirozenou chůzi, na pološpičkách, na patách, na vnějších hranách chodidel
- leh na zádech, leh na zádech pokrčme, leh na břiše
- protažení a uvolnění celého těla
- podřepy – pérování v podřepu, dřepy, výpony ve stoji a všech základních pozicích

UČEBNÍ PLÁN

	<i>I. stupeň</i>							<i>II. stupeň</i>			
	<i>1. r.</i>	<i>2. r.</i>	<i>3. r.</i>	<i>4. r.</i>	<i>5. r.</i>	<i>6. r.</i>	<i>7. r.</i>	<i>1. r.</i>	<i>2. r.</i>	<i>3. r.</i>	<i>4. r.</i>
<i>Taneční příprava</i>	2	2									
<i>Základy klasické taneční techniky</i>	1	1	1								
<i>Současný tanec</i>			2	3	3	3	3	3	3	3	3

Pozn.: Taneční praxe je součástí všech výše uvedených předmětů ve všech ročnících.

UČEBNÍ OSNOVY VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU **TANEČNÍ PRŮPRAVA**

I. STUPEŇ

1. ročník

Žák zvládá

- pohyb z místa – přirozená chůze, běh,
- cvičení chodidla v přízemních polohách i ve stoji
- správné držení hlavy, ramen, šíje
- cvičení páteře a trupu ve stoji
- cvičení nohou – ohýbání a protahování
- hudební přípravu – rytmus, dynamika, tempo
- obratnost – převaly na zemi, kotoul
- cvičení pánve, páteře, krku, břicha, nohou a paží ve všech polohách
- taneční kroky – chůze, krok přísunný, cval stranou
- prostorová cvičení – chůze po kruhu, osma, diagonála, vlnovka, v řadě
- rotace hlavy – předklon, záklon, úklon
- cvičení páteře a trupu – rovné a oblé pohyby

2. ročník

Žák

- v různých kombinacích umí spojit chůzi, běh, poskoky, cval, obraty, otáčky
- orientuje se v prostoru a ve vzájemných vztazích
- v hudební přípravě rozliší předtaktí, rytmická cvičení ve dvoudobém, čtyřdobém taktu a tempu chůze, běhu, skoku
- cvičení hlavy a šíje – kroužení a rotace hlavy v sedu, ve stoje
- cvičení paží a ramen – zvedání, kroužení a spouštění ve stoji a sedu
- cvičení plynulé chůze vpřed a vzad v pomalém, středním a rychlém tempu, ve dvojici, trojici, skupině
- taneční běh vpřed a vzad
- střídání chůze a běhu v rytmických obměnách
- trup – oblý předklon, záklon, úklon
- páteř – zaoblení, prohnutí, úklony páteře
- švihy nohou do přednožení, zanožení, unožení
- podřepy, dřepy, výpony
- improvizaci

UČEBNÍ OSNOVY VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU **ZÁKLADY KLASICKÉ**
TANEČNÍ TECHNIKY

I. STUPEŇ

1. ročník

Žák zvládá

- držení těla v klasickém tanci, základní pozice dolních končetin (I., II., III., V. pozice) v postavení čelem k tyči
- demi – plié v I., II., V. pozici č. k t.
- grand – plié v I., II., V. pozici č. k t.
- battement tendu z I. pozice stranou vpřed a vzad č. k t.
- battement tendu jeté z I. pozice stranou vpřed a vzad č. k t.
- rond de jambe par terre en dehors č. k t.
- relevé na pološpičkách I., II., V. pozici č. k t.
- battement soutenu stranou vpřed, vzad
- záklony a úklony trupu čelem k tyči

Volnost:

- základní pozice paží v klasickém tanci (přípravná poloha I., II., III. pozice)
- relevé na pološpičkách I., II., V. pozici
- port de bras č.1

Skoky:

- temps levé sauté v I., II., V. pozici

2. ročník

Žák zvládá

- demi – plié v IV. pozici čelem k tyči
- grand – plié v IV. pozici č. k t.
- demi – plié v I., II., V. pozici bokem k tyči.
- grand – plié v I., II., V. pozici b. k t.
- battement tendu z I. pozice stranou vpřed a vzad b. k t.
- battement tendu jeté z I. pozice stranou vpřed a vzad b. k t.
- rond de jambe par terre en dehors, en dedans b. k t.
- relevé na pološpičkách I., II., V. pozici b. k t.
- battement soutenu stranou vpřed, vzad b. k t.
- battement fondu stranou vpřed, vzad čelem k tyči
- battement fondu stranou vpřed, vzad bokem k tyči
- battement frappé stranou vpřed, vzad č. k t.,
- battement frappé stranou vpřed, vzad b. k t.
- poloha sur le cou – de pied vpřed, vzad č. k t., b. k t.
- grand battement jeté z I. pozice stranou vřed, vzad
- záklony a úklony trupu čelem k tyči

Volnost:

- épaulement croise, efface
- pozy croise, efface vpřed, vzad
- relevé na pološpičkách I., II., V. pozice
- port de bras č.2.

Skoky:

- échappé sauté z I. do II. pozice

3. ročník

Žák zvládá

- battement tendu z V. pozice vpřed, stranou, vzad
- battement tendu jeté z V. pozice vpřed, stranou, vzad
- battement tendu jeté piqué z I. pozice vpřed, stranou, vzad
- battement soutenu stranou, vpřed, vzad
- battement fondu stranou vpřed, vzad, špičkou do podlahy
- grand battement tendu jeté na 90st. stranou, vpřed, vzad
- battement soutenu s vytažením na pološpičky
- půlobraty v V. pozici na pološpičkách
- záklony a úklony trupu

Volnost:

- otáčení na pološpičkách obou nohou v V. pozici na místě
- relevé na pološpičkách ve IV. Pozici na croisé a effacé
- battement tendu v malých pózách croisé a effacé
- battement tendu jeté v malých pózách croisé a effacé
- demi – plié I., II., III., IV., V. pozice
- grand – plié I., II., III., IV., V. pozice
- battement fondu stranou vpřed, vzad
- battement frappé stranou, vpřed, vzad
- grand battement jeté I., II., V. pozice stranou, vpřed, vzad
- všechna probraná cvičení vkládá do jednoduchého adagia

Skoky:

- pas assemblé vpřed, vzad
- temps levé sauté ve IV. pozici
- sissonnes do pózy 1 a 2 arabesque po diagonále

UČEBNÍ OSNOVY VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU **SOUČASNÝ TANEC**

3. ročník

Žák

- má správné držení těla v základních polohách na místě i v pohybu
- vědomě ovládá jednotlivé svalové skupiny a harmonicky koordinuje pohyby těla
- základní taneční kroky
- dynamické, rytmické a prostorové cítění
- získané dovednosti uplatňuje a rozvíjí v taneční praxi
- reaguje pohybem na různá tempa
- v improvizaci dokáže vyjádřit nálady drobných hudebních skladeb
- chůzi vpřed, vzad – v různých tempech, taktech
- kroužení hrudníkem v sedu, kleku, ve stoji – fázovaný a plynulý pohyb
- plynulou taneční chůzi vpřed, vzad, bočně - s křížením vpředu, vzadu a se střídavým křížením
- vlny trupu – čelní i boční
- otáčení kolem své osy
- švihy nohou vpřed, vzad, stranou ve stoji u tyče
- hudební průpravu – reakce na různá tempa a jejich změny
- kyvadlový a kruhový švih ve stoji

4. ročník

Žák

- v krátkých pohybových vazbách v různých polohách na místě harmonický pohyb celého těla s ohledem na zvládnutí změn polohy těžiště
- v improvizaci a pohybových etudách dokáže uplatňovat vlastní tvořivé schopnosti
- v pohybu vnímá hudbu a orientuje se v prostoru
- krátké vazby pohybu pánve, páteře, trupu, hlavy a nohou vycházející ze změny polohy těžiště
- chůzi – základní formy v různých tempech a rytmech, do všech směrů s citlivým vedením paží, s dostředivým i odstředivým sklonem, v různých drahách jednotlivě, ve dvojici, trojici a skupině
- krátké vazby švihových pohybů nohou ve všech pozicích
- krátké vazby podřepů, dřepů, výponů ve všech pozicích
- běh – základní formy s dostředivým a odstředivým sklonem
- obraty u tyče
- rotaci pánve, hrudníku, trupu s pohybem hlavy a paží
- obraty a otáčky
- kombinaci chůze, běh, poskoky, cval (krátké vazby)
- různé druhy převalů – jednotlivě, ve dvojicích
- využívá rekvizit
- sám vytváří pohybové vazby

5. ročník

Žák

- má hudební a prostorové cítění
- v improvizaci a výrazových etudách dokáže rozvíjet své tvořivé schopnosti
- uplatňuje smysl pro plynulý, harmonický a koordinovaný pohyb v pohybových vazbách v různých polohách na místě i v pohybu z míst
- delší vazby vedených i švihových pohybů trupu, horních a dolních končetin s využitím otáčení na místě i v pohybu z místa

- v sedech - vazby pohybů pánve, páteře, trupu, hlavy a dolních končetin vycházející z výraznějších změn polohy těžiště
- chůze, běh, poskoky, cval, obraty, otáčky v prostorových drahách a vzájemných vztazích
- kroužení pánve, hrudníku, trupu, horních a dolních končetin na místě i v postupu z místa
- vazby švihových pohybů nohou v kombinaci s podřepy, dřepy, výpony paralelně i vytočeně s přidáním pohybů trupu, paží a hlavy
- skoky v kombinaci s chůzí, během, poskoky a cvałem
- pérování nohou v kolenou, nártách ve všech pozicích paralelně i vytočeně na místě i s postupem z místa
- správné dýchání
- poskok s nohou protaženou vzad, vpřed, stranou

6. ročník Žák

- samostatně řeší drobné prostorové, rytmické a výrazové úkoly v etudách na hudbu i bez hudebního doprovodu
- svihy trupu, paží čelný, boční, na místě i s postupem z místa
- kruhový švih trupu a paží – čelný, boční
- vkládat probrané prvky do delších vazeb
- procvičovat vlny trupu, boční na jednom kolenu, ve stoji a ve všech pozicích s přenášením váhy těla
- svihy paží – horizontální i vertikální švih s obratem o 180 st.
- skoky – dálkové, výškové, stříhové, výskoky
- hrudník, impulsy hrudníku vpřed, vzad, stranou
- delší varianty skoků se zanožením, přednožením, unožením
- plié v kleku
- hrudní záklon
- dlouhé náklony
- přenášení váhy
- poskoky, výskoky

7. ročník Žák

- vědomě aplikuje zásady a zákonitosti optimálního postavení těla a jeho jednotlivých částí při pohybu v prostoru, ve skupině, s rekvizitou a při pohybu s partnerem
- orientuje se v dané hudební předloze a dokáže ji vyjádřit pohybem
- interpretuje zadaný pohybový úkol
- rozpoznává, kultivuje a respektuje svá specifika
- tvořivě přistupuje ke ztvárnění hudebních i nehupebních podmětů
- podílí se na tvorbě taneční kompozice
- spolupracuje s ostatními ve skupině a účinně se zapojuje do různých interpretačních a tvůrčích činností

II. STUPENĚ

1. a 2. ročník Žák

- vnímá vnější a vnitřní prostor, souvislost vztahů pohybu a prostoru
- chápe vztah pohybu a času (délka trvání, průběh a obsah pohybu)

- taneční technikou detailně propracovává tělo, opírá se o znalosti anatomie pohybového ústrojí
- uplatňuje získané poznatky v jednoduchých i složitých kombinacích, v prostorových, dynamických a časových obměnách

3. a 4. ročník **Žák**

- rozumí pojmu „dynamika pohybu“, vliv dynamiky na obsah, kvalitu a trvání pohybu
- vnímá rozdílnost v kvalitě a kvantitě vztahů vzájemného vnímání
- chápe vztah tance a hudby (rozdílnost rytmu pohybu a rytmu hudby, souvislost mezi pohybem a hudbou)
- používá improvizaci k rozvíjení kreativity a fantazie, k hledání individuálního vyjádření
- na základě vlastní fantazie se pokouší o amatérskou tvorbu
- dokáže pracovat s motivem a tématem

8 VZDĚLÁVACÍ OBSAH LITERÁRNĚ – DRAMATICKÉHO OBORU

Literárně-dramatický obor se na naší škole v současné době nevyučuje, ŠVP k němu tedy nevytváříme.

9 ZABEZPEČENÍ VÝUKY ŽÁKŮ SE SPECIÁLNÍMI VZDĚLÁVACÍMI POTŘEBAMI

Pro zachování rovného přístupu ke vzdělání přijímá škola ke studiu handicapované žáky, kteří u přijímacího řízení prokáží předpoklady pro studium zvoleného studijního zaměření.

Jedná se o žáky se zdravotním postižením, se zdravotním znevýhodněním a se sociálním znevýhodněním.

Žák s handicapem je ve škole vyučován podle individuálního vzdělávacího plánu (IVP).

Škola vytváří materiální zázemí pro výuku znevýhodněných žáků.

Základní umělecká škola Hrotovice má vybudován bezbariérový přístup a bezbariérové sociální zařízení.

U žáků se sociálním znevýhodněním je možno snížit výši úplaty za vzdělávání.

10 VZDĚLÁVÁNÍ ŽÁKŮ MIMOŘÁDNĚ NADANÝCH

Žáci mimořádně nadaní jsou vyučováni podle individuálního vzdělávacího plánu, jehož náležitosti vycházejí z příslušné legislativy.

Žák je označen za mimořádně nadaného na základě posudku z PPP, SPC či jiného akreditovaného speciálně pedagogického zařízení.

11 HODNOCENÍ ŽÁKŮ A VLASTNÍ HODNOCENÍ ŠKOLY

ZÁSADY A ZPŮSOB HODNOCENÍ ŽÁKŮ

Účelem hodnocení žáků je motivace k pravidelné, svědomité a systematické práci. Hodnocení má dodat chuť do dalšího studia.

Provádíme čtyřstupňové hodnocení známkou, a to hodnocení ve vyučovacích hodinách a na vysvědčení.

Klasifikační stupně:

1 – výborný, 2 – chvalitebný, 3 – uspokojivý, 4 – neuspokojivý

Celkový prospěch stanovujeme na vysvědčení třemi stupni:

- *Prospěl(a) s vyznamenáním* - pokud průměr celkové klasifikace není horší než 1,5.
- *Prospěl(a)* – při celkové klasifikaci není v žádném z předmětů hodnocen stupněm neuspokojivý.
- *Neprospěl(a)* – při celkové klasifikaci je v některém z předmětů hodnocen stupněm neuspokojivý.

Používáme jak sumativní tak formativní metodu hodnocení, nehodnotíme jen absolutní úroveň, ale i píli a svědomitost žáka v rámci jeho maximálních možností.

Za mimořádné výkony a reprezentaci školy může být žák odměněn pochvalou, kterou navrhuje učitel a schvaluje ředitel školy.

Kritéria pro postup žáka do vyššího ročníku:

- splnění učebních osnov s hodnocením nejhůře stupněm 3 (uspokojivý)
- absolvování nejméně jedné veřejné prezentace během školního roku (koncert, třídní besídka, výstava, představení) a úspěšné vykonání postupové zkoušky před komisí nejméně tří učitelů.

Kritéria pro absolvování I. nebo II. stupně základního uměleckého vzdělávání:

- splnění učebních osnov s hodnocením nejhůře stupněm 3 (uspokojivý)
- absolventský výkon (výstava, vystoupení, představení) případně komisionální zkouška před komisí nejméně tří učitelů

OBLASTI VLASTNÍHO HODNOCENÍ ŠKOLY

Vlastní hodnocení školy provádíme v následujících oblastech:

- podmínky vzdělávání
- průběh vzdělávání
- podpora školy žákům, spolupráce s rodiči, vliv vzájemných vztahů školy, žáků, rodičů a dalších osob na vzdělávání
- výsledky vzdělávání žáků
- řízení školy, kvalita personální práce, kvalita dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků
- úroveň výsledků práce školy, zejména vzhledem k podmínkám vzdělávání a ekonomickým zdrojům